

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji

KGP.410.002.02.2016
P/16/013

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 56 92, F +48 22 444 55 94
kgp@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/16/013 – Budowa i funkcjonowanie Polskiej Grupy Zbrojeniowej
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji
Kontrolerzy	1. Agnieszka Kowalska-Fraćczyk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 100009 z dnia 29 marca 2016 r. 2. Tadeusz Korszeń, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr 100008 z dnia 29 marca 2016 r. 3. Andrzej Oleksak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 100010 z dnia 29 marca 2016 r. 4. Andrzej Sowiński, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr 100007 z dnia 29 marca 2016 r. <p style="text-align: right;">(dowód: akta kontroli str. 1-8)</p>
Jednostka kontrolowana	Polska Grupa Zbrojeniowa SA ¹ , ul. Malczewskiego 24, 26-609 Radom, Biuro w Warszawie ul. Nowy Świat 4a, 00-497 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Arkadiusz Siwko, Prezes Zarządu Spółki od dnia 9 grudnia 2015 r. Maciej Lew-Mirski, członek Zarządu Spółki od dnia 9 grudnia 2015 r. Radosław Obolewski, członek Zarządu Spółki od dnia 9 grudnia 2015 r. ² <p style="text-align: right;">(dowód: akta kontroli str. 2682-2683)</p>

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

NIK ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości³, realizację procesu budowania Spółki PGZ i jej funkcjonowanie w początkowym okresie.

Pomimo upływu prawie trzech lat od powstania PGZ, dotychczas nie została przyjęta docelowa strategia Spółki. Przyjęta metodyka opracowania *Strategii Grupy Kapitałowej PGZ na lata 2015-2030*⁴ pozwoliła na integrację i budowę platformy współpracy pomiędzy spółkami Grupy PGZ. *Strategia* wytyczyła główne cele, ale nie skonkretyzowała sposobów oraz mierników ich osiągnięcia. Nie został również opracowany program operacyjny wskazujący działania niezbędne dla osiągnięcia celów strategicznych oraz ich harmonogram. Ze względu na te wady *Strategię* uznano za nieprzydatną, nie wdrożono jej i zarządzono aktualizację. NIK podziela krytyczną opinię związków zawodowych, iż *Strategia* była zbiorem generalnie

¹ Dalej: PGZ lub Spółka.

² Poprzednio w skład Zarządu wchodził: Wojciech Dąbrowski, Prezes Zarządu Spółki od dnia 26 listopada 2013 r. do dnia 8 grudnia 2015 r., Michał Świtalski, członek Zarządu Spółki od dnia 26 listopada 2013 r. do dnia 8 grudnia 2015 r., Tomasz Nita, członek Zarządu Spółki od dnia 15 grudnia 2014 r. do dnia 8 grudnia 2015 r., Dariusz Sokółski, członek Zarządu Spółki od dnia 15 grudnia 2014 r. do dnia 8 grudnia 2015 r., Krzysztof Jacek Trofiniak, członek Zarządu Spółki od dnia 15 grudnia 2014 r. do dnia 8 grudnia 2015 r.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

⁴ Dalej także: *Strategia*.

słusznych i zestawieniem dobrze brzmiących haseł, przy braku opisu lub prezentacji instrumentów wdrożenia i wsparcia.

Zarząd Spółki zrealizował zadania w zakresie wyposażenia PGZ w niezbędny kapitał do działania i do końca 2015 r. przeprowadził procesy związane z wniesieniem aportów do Spółki. W Grupie Kapitałowej PGZ⁵ znalazły się wszystkie spółki (oraz ich spółki córki) prowadzące działalność gospodarczą na potrzeby bezpieczeństwa i obronności państwa, w których Skarb Państwa, Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. oraz Polski Holding Obronny Sp. z o.o. posiadały akcje/udziały.

Rozpoczęto prace nad organizacją wewnętrzną. Wyodrębniono 10 domen grupujących spółki w zależności od rodzajów produktów i posiadanych technologii, jednak nie został dotychczas przesądzony ostateczny kształt prawno-organizacyjny GKPGZ (koncern, holding, podmiot mieszany). NIK zwraca uwagę, że proces formułowania strategii domenowych realizowany jest przewlekłe, co może skutkować niezrealizowaniem ich kluczowych założeń.

Przedłużenie procesu budowania PGZ spowodowane było koniecznością powtórnej wyceny spółek przemysłowego potencjału obronnego⁶ wnoszonych przez akcjonariuszy do PGZ na pokrycie kolejnych podwyższeń kapitału zakładowego. Ostateczne wartości godziwe wnoszonych wkładów niepieniężnych⁷, zostały prawidłowo określone dopiero po negatywnej opinii biegłego rewidenta do pierwotnych wycen przedstawianych przez Zarząd PGZ. Kolejne emisje akcji Spółki obejmowane przez akcjonariuszy zostały wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego.

W ocenie NIK, Spółka zawarła niekorzystną umowę na wynajęcie pomieszczeń biurowych, przeznaczonych na zorganizowanie siedziby Spółki w Radomiu. Ponadto dokonała zakupu akcji innej spółki przed wcześniejszym uzyskaniem zgody NWZ na taką transakcję, co stanowiło naruszenie postanowień statutu Spółki.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Tworzenie i organizowanie PGZ

1.1. Strategia działania i jej wdrożenie

Opis stanu
faktycznego

W myśl § 17 ust 1 Statutu PGZ⁸ opracowywanie strategicznych planów wieloletnich jest obowiązkiem Zarządu Spółki.

Przygotowanie do prac nad strategią Spółki rozpoczęto w grudniu 2014 r. Ustalono wówczas plan i zakres przeprowadzenia projektu, dokonano przeglądu strategii spółek włączanych w struktury PGZ oraz powołano zespół projektowy złożony z pracowników tych spółek. W sytuacji braku dokumentu strategii rządowej dla polskiego przemysłu zbrojeniowego, rolą projektu PGZ była m.in. weryfikacja otoczenia Spółki⁹, uzgodnienie kierunków projektu z Ministrem Obrony Narodowej i Ministrem Skarbu Państwa¹⁰ oraz stworzenie możliwości włączenia się PGZ

⁵ Dalej GKPGZ lub Grupa.

⁶ Dalej: *ppo*.

⁷ Przyjęte w uchwałach NWZ Spółki.

⁸ Przyjętego aktem notarialnym z dnia 26 listopada 2013 r.

⁹ Przeprowadzenie analiz sektora obronnego z uwzględnieniem: wielkości i dynamiki rynków międzynarodowych w podsegmentach produktowych, stanowiących bazę kompetencji PGZ; metodą scenariuszową kluczowych trendów rozwoju technologii wojskowych w perspektywie 10-15 lat wraz z ich szacunkowym wpływem na rynek oraz PGZ; globalnych mega-trendów na rynkach cywilnych mających wpływ na rynki obronne ze wskazaniem tych, które mają bezpośredni wpływ na potencjał biznesowy PGZ, oraz ich implikacji; kluczowych czynników sukcesu w zakresie rozwoju na rynkach eksportowych oraz cywilnym – ze wskazaniem szczegółowych czynników istotnych dla wybranych podsegmentów produktowych; obszaru konkurencji i jej dynamiki na poszczególnych rynkach eksportowych.

¹⁰ Dalej odpowiednio: Minister ON i Minister SP.

w realizację Programu Modernizacji Technicznej¹¹ Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej¹².

Strategia Grupy Kapitałowej PGZ na lata 2015-2030, przyjęta przez Zarząd PGZ w dniu 14 sierpnia 2015 r. i pozytywnie zaopiniowana przez Radę Nadzorczą w dniu 25 sierpnia 2015 r., była pierwszą strategią PGZ. Określiła ona główne cele oraz kierunki działań dla ich osiągnięcia. Zdefiniowała też m.in. rolę *ppo* i jego wpływ na rozwój polskiej gospodarki. Strategia zakładała taki udział PGZ w PMT, który pozwoliłby na dokonanie przeskoku technologicznego, wejście w łańcuch dostaw partnerów zagranicznych, a w dalszej perspektywie wzrost przychodów z eksportu umożliwiający utrzymanie wysokiego poziomu produkcji w spółkach i optymalizację wykorzystania majątku produkcyjnego.

Dla *Strategii* nie opracowano programu operacyjnego z działaniami wdrożeniowymi niezbędnymi dla osiągnięcia określonych w niej celów oraz harmonogramem ich realizacji. Według wyjaśnień¹³ Dyrektora Wykonawczego PGZ, w ramach *Strategii* opracowano przybliżony harmonogram realizacji inicjatyw strategicznych i działań np. *Silna pozycja konkurencyjna w dotychczasowych domenach produktowych*. Realizację niektórych działań określono jako „działanie stałe” bez podania konkretnego terminu ich wykonania.

(dowód: akta kontroli str. 33-72, 1109, 1114-1115, 1124-1125, 1129 i 1143)

Uchwałami Zarządu z dnia 13 stycznia 2015 r. i Rady Nadzorczej z dnia 19 stycznia 2015 r. przyjęte zostały krótko- i długookresowe cele Spółki w celu ich przekazania do Departamentu Spółek Kluczowych MSP (DSK MSP). Za cele krótkookresowe, do końca 2015 r., uznano m.in. rozwój ram *Strategii* i opracowanie modelu biznesowego GKPGZ. Jako cele długookresowe po roku 2015 PGZ przyjęła m.in. wdrożenie i monitoring *Strategii*.

Zaangażowanie MSP w przygotowanie *Strategii* na etapie prac Zarządu PGZ nad tym dokumentem polegało na uczestnictwie w sesjach poświęconych omówieniu projektu, w dniach 29 czerwca 2015 r. i 10 sierpnia 2015 r. Sekretarz Stanu w MSP i Dyrektor DSK MSP brali także udział w spotkaniach Komitetu Sterującego, który zaakceptował *Strategię* w dniu 19 sierpnia 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 210-239, 265-276, 1109-1120, 1124-1125, 1129 i 1143)

Zaakceptowaną *Strategię* Rada Nadzorcza PGZ przesłała¹⁴ do zaopiniowania do Ministerstwa Obrony Narodowej. W przekazanej opinii¹⁵ stwierdzono, że koncepcja oraz kierunki działań wskazane w przedmiotowym dokumencie są akceptowalne. W odpowiedzi MON wskazało na potrzebę dalszych prac dotyczących uszczegółowienia przyjętej koncepcji i sposobu realizacji zadań, wyrażając przy tym przekonanie, że będą one konsultowane i na bieżąco przedstawiane Ministrowi ON.

(dowód: akta kontroli str. 278-700)

Krytyczną opinię o *Strategii*, jako dokumencie niedopracowanym i zbyt ogólnikowym, przesłał¹⁶ do Prezesa Zarządu PGZ, a także do innych branżowych organizacji związkowych, Przewodniczący Sekcji Krajowej Przemysłu Zbrojeniowego Związku Zawodowego Przemysłu Elektromaszynowego.

Poinformował on, że Sekcja wystąpiła o wstrzymanie realizacji *Strategii*. W stanowisku Rady Sekcji Krajowej Przemysłu Zbrojeniowego, przyjętym w dniu 20 października 2015 r. wskazano m.in., że:

¹¹ Dalej: PMT.

¹² Dalej: SZ RP.

¹³ Pismo nr PGZ/BGW/710/2016 z dnia 4 maja 2016 r.

¹⁴ Pismem nr PGZ/TS/710/2015 z dnia 25 sierpnia 2015 r.

¹⁵ Pismo 4482/SS z dnia 31 sierpnia 2015 r., przesłane też do wiadomości Prezesowi Zarządu PGZ.

¹⁶ L. dz. SKPZ ZZPE/48/2015 z 20 października 2015 r.

- w projekcie *Strategii* rozbudowano część analityczną, zaś pobieżnie i skrótowo potraktowano jej częścią perspektywiczną;
- projekt nie jest strategią, ale zbiorem generalnie słusznych haseł przy braku sposobu ich osiągnięcia;
- silną stroną projektu *Strategii* jest solidna, rzeczowa i kompetentna analiza stanu wyjściowego (prezentacja ekonomiczno-biznesowa i produktowa sytuacji spółek wchodzących w skład PGZ);
- stroną wręcz nie istniejącą w diagnozie sytuacji był problem zasobów ludzkich;
- analiza stanu wyjścia (rok 2015) słabo korespondowała z planami perspektywicznymi. Brak było chociażby próby odpowiedzi na pytanie o przyczyny: niskiego wykorzystania, po trzech procesach restrukturyzacyjnych, majątku produkcyjnego; niskiej efektywności pracy (starzejące się załogi), niskiego poziomu kooperacji między spółkami PGZ i dublowanie się ich kompetencji oraz zanikającego eksportu i braku produktów. Pomysłem kontrowersyjnym, zdaniem autorów stanowiska, było wyznaczenie tzw. nieprodukcyjnych terenów i budynków. Należałoby poddać analizie pomysły szybkiej sprzedaży majątku, który miał służyć do realizacji zadań obronnych państwa, a potem odkupowania go po dużo wyższych cenach;
- brak w projekcie *Strategii* nawiązania do wcześniej podjętych prób centralizacji przedsiębiorstw przemysłu obronnego. Nie przeprowadzono analizy dokonań poprzedników PGZ, a zwłaszcza przyczyn ich sukcesów i porażek;
- przyjęto zbyt optymistyczne wzrosty przychodów i zysków, słabo korespondujące z zagrożeniami wskazanymi w ryzyku wdrożenia strategii;
- brak problematyki zacieśnienia współpracy PGZ z rządem i ministerstwami, w szczególności MON, które nie traktuje polskiego przemysłu jako partnera i ważnej części systemu obronnego kraju;
- lektura projektu *Strategii* przynosi więcej pytań niż odpowiedzi. Wiele zawartych w niej sformułowań trąci pustosłowiem, wiele wpisano bez jakiegokolwiek uzasadnienia;
- projekt należy *generalnie przepracować bazując na wcześniej opracowanym dokumencie rządowym pt. Strategia lub Program Wspierania Rozwoju Przemysłowego Potencjału Obronnego na lata 2016 ...*

W odpowiedzi na tak sformułowane uwagi i komentarze dotyczące *Strategii*, przesłanej do pięciu związków zawodowych, oraz do wiadomości MON i MSP, Prezes Zarządu PGZ podniósł¹⁷ m.in. kwestie:

- 1) struktury Grupy – przewidziano zastosowanie systemu zarządzania o cechach koncernowych, tj. uproszczenie systemu decyzyjnego poprzez koncentrację niektórych funkcji na poziomie Grupy, np. handel zagraniczny;
- 2) oferty produktowej – w 2014 r. przychody w PGZ były realizowane w 25 grupach produktowych. Żadna z nich nie posiada pełnej i rozwiniętej oferty handlowej na potrzeby Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej i eksportu, które wskazywałyby wyraźnie na specjalizację PGZ. Najwięcej przychodów generowano z segmentu schyłkowego – serwisu, remontów i modernizacji sprzętu postradzieckiego, przewidzianego do wycofania z armii polskiej;
- 3) sprzedaży PGZ w latach 2015-2030 – *Strategia* zakłada osiągnięcie przez PGZ przychodów ze sprzedaży: na rzecz MON, w tym w ramach PMT; eksportowej i na rynki cywilne. Jednym z pięciu celów strategicznych na lata 2015-2030 jest skuteczne pozyskanie i kompleksowa realizacja programów PMT o wartości

¹⁷ Pismem nr PGZ/EK/1055/2015 z dnia 20 listopada 2015 r.

powyżej 60 mld zł. Czternaście programów operacyjnych ujętych w *Priorytetowych Zadaniach Modernizacji Technicznej Sił Zbrojnych RP*¹⁸ obejmuje swoim zakresem wszystkie rodzaje wojsk. Horyzont czasowy wydatkowania środków na modernizację został określony do roku 2022.;

- 4) działalności nieprodukcyjnej – w *Strategii* wskazano, że w PGZ 60,7 ha gruntów i 97 tys. m² powierzchni zabudowanej jest niewykorzystywanych w podstawowej działalności produkcyjnej. Są to m.in. budynki hotelowe, grunty niezabudowane, budynki administracyjno-biurowe;
- 5) integracji i synergii – zjawiska malejących budżetów obronnych państw, presji cenowej, wydłużania cyklu życia produktów zmuszają koncerny zbrojeniowe do poszukiwania dodatkowych efektów synergii celem utrzymania dotychczasowych marż. Większość spółek PGZ uzależnionych jest od dostawców zewnętrznych, a tym samym ma zablokowane wyjście na rynki eksportowe;
- 6) rozwoju kadr – powodzenie *Strategii* uzależnione jest od odpowiedniego do wymagań celów i kierunków nią objętych przygotowania kadry menadżerskiej, technicznej, produkcyjnej i administracyjnej..

(dowód: akta kontroli str. 701, 1112, 1123-1130, 1136-1142, 1146-1179)

Według wyjaśnień Dyrektora Działu Audytu i Kontroli PGZ¹⁹ dobre praktyki obowiązujące w nowoczesnych przedsiębiorstwach wymagają, by brać pod uwagę opinię organizacji pracowniczych. Zatem stanowisko związków zawodowych wobec poprzedniej *Strategii* zostało wzięte pod uwagę w trakcie prac nad jej aktualizacją.

(dowód: akta kontroli str. 4100, 4102)

W sprawozdaniu Zarządu z działalności PGZ za 2015 r. informowano, że *Strategia* jest aktualizowana z uwzględnieniem roli tej Spółki dla bezpieczeństwa państwa i dynamicznych zmian w zakresie międzynarodowego bezpieczeństwa. Według wyjaśnień Członka Zarządu PGZ²⁰ *Strategia została w procesie aktualizacji uznana za nieaktualną (...)*.

(dowód: akta kontroli str. 3891, 4104, 4106, 4266-4267)

W okresie marzec-maj 2016 r. na polecenie Zarządu PGZ, ze względu m.in. na przeniesienie Spółki pod nadzór Ministra ON i zapowiadaną przez MON aktualizację PMT, przygotowano aktualizację założeń *Strategii*. Wyszczególniono w niej następujące cele strategiczne:

1. PGZ strategicznym elementem systemu bezpieczeństwa państwa.
2. PGZ liderem w zakresie gospodarki opartej na wiedzy oraz reindustrializacji.
3. Kooperacja i partnerstwo w obszarze produkcji, specjalizacja w obszarze badań i rozwoju.
4. Globalna oferta PGZ.

Zarząd Spółki w dniu 18 maja 2016 r. przyjął *Aktualizację Strategii Grupy Kapitałowej PGZ na lata 2015-2030 (przedstawionej we wrześniu 2015 r.)*²¹.

Wskazano w niej m.in., że PGZ powinna traktować PMT jako główny zasób strategiczny i okazję dla: wdrożenia najnowszych technologii, zwiększenia udziału produkcji wewnętrznej w PGZ, wzmocnienia kompetencji projektowych i ustanowienia swojej roli jako właściciela projektów, *wpięcia się* w międzynarodowe łańcuchy dostaw i budowy pozycji eksportowej. Zdefiniowałoby to silną pozycję PGZ i pozwoliłoby w istotnym stopniu wspierać zdolności obronne Rzeczypospolitej Polskiej. Zaprzepaszczenie tej szansy poprzez potraktowanie PMT jako

¹⁸ Uchwała nr 123 Rady Ministrów z dnia 23 czerwca 2014 r., M. P. poz. 558.

¹⁹ Pismo z dnia 7 czerwca 2016 r., znak PGZ/BGW/963/2016.

²⁰ Pismo z dnia 30 czerwca 2016 r., znak PGZ/JRB/1169/2016.

²¹ Dalej: *Aktualizacja Strategii*.

standardowego zestawu zadań do wykonania, dostarczenie produktów z przeważającym i rosnącym udziałem kooperacji zewnętrznej, brak modernizacji technologicznej, sprowadzenie się wyłącznie do roli poddostawcy lub wykonawcy dla licencjonowanych platform, zaniechanie stworzenia perspektyw eksportowych - będzie miało dla PGZ negatywne skutki. W drugiej połowie lat 20-tych XXI wieku nie tylko nie stanie się ona filarem polskiej gospodarki, ale będzie dla niej istotnym obciążeniem. Słabe wyniki PGZ poskutkują obniżeniem zdolności obronnych Polski.

(dowód: akta kontroli str. 2349-2388)

W *Strategii Grupy Kapitałowej PGZ na lata 2015-2030* przyjęto, że w latach 2015-2018 będzie obowiązywał następujący model funkcjonalny GKPGZ: osobne spółki²², dublowanie funkcji, dublowanie kompetencji, konkurencja w ramach grup produktowych. Rolą PGZ jako spółki matki ma być m.in. nadzór właścicielski nad spółkami GKPGZ, tworzenie swojej struktury i definiowanie swojej roli. Od 2018 r. GKPGZ ma funkcjonować w formie koncernu zbrojeniowego²³, w oparciu o powołanych w II półroczu 2015 r. liderów produktowych²⁴. W *Strategii* założono, że w ramach koncernu będą funkcjonowały spółki kluczowe dla przemysłu zbrojeniowego, które będą wybrane spośród 105²⁵ spółek tego sektora. Pozostałe spółki niekluczowe zostaną podzielone na spółki do zatrzymania i do zbycia. Od 2018 r. rola PGZ ma polegać na zarządzaniu kluczowymi procesami²⁶ oraz zakładami produkcyjnymi i usługowymi. W *Aktualizacji Strategii* przyjętej przez Zarząd Spółki w dniu 18 maja 2016 r., opartej o docelowy model organizacyjny GKPGZ polegający m.in. na domenach jako niezależnych jednostkach biznesowych dla danej branży, założono, że w krótkim okresie²⁷ model obecny²⁸ zostanie przekształcony w model pośredni, poprzez m.in. tworzenie niezależnych grup produktowych.

Według wyjaśnień²⁹ członka Zarządu PGZ Macieja Lwa-Mirskiego – *Aktualizacja Strategii* jest dokumentem kierunkowym, wytyczającym cele na poziomie GKPGZ, została oparta o materiały analityczne zgromadzone w Biurze Strategii, w tym *Strategię*, która została uznana za nieaktualną w sferze rekomendacyjnej. Szczegółowe projekty przekształceń formalno-prawnych, jak i rozwiązania zidentyfikowanych problemów są przedmiotem dalszych prac w procesie aktualizacji *Strategii*.

Według wyjaśnień³⁰ Prezesa Zarządu Arkadiusza Siwki i członka Zarządu Spółki Macieja Lwa-Mirskiego o składzie GKPGZ zdecydował akcjonariusz PGZ, a Zarząd PGZ nie miał wpływu na dobór spółek. W procesie budowania GKPGZ, w ramach prac nad *Strategią* były prowadzone analizy potencjału organizacji oraz analizy otoczenia branży z oceną zdolności spółek z Grupy do konkurowania na rynkach eksportowych. Wykonane zostały analizy potencjału eksportowego w oparciu o program PMT, potencjału usług remontowych i modernizacji spółek z Grupy oraz dokonano oceny kompetencji w grupach produktowych. Wnioski z analiz były podstawą do określenia celów strategicznych.

(dowód: akta kontroli str. 281-284, 296, 319, 340, 363-365, 4102, 4104, 4116-4117, 4120-4121)

²² Samodzielne podmioty zależne kapitałowo od PGZ pośrednio lub bezpośrednio.

²³ Którego struktura będzie następująca: zakłady produkcyjne, CUW – grupa zakupów masowych, wsparcie procesów, MSTFI – zarządzanie nieruchomościami, finansowanie inwestycji.

²⁴ W ramach ośmiu grup produktowych: obrona przeciwlotnicza, platformy lądowe, elektronika i informatyka, platformy powietrzne, platformy morskie, amunicja i rakiety, artyleria lufowa i raketowa, broń i ochrona balistyczna. W ramach procesu aktualizacji *Strategii* przedmiotowa inicjatywa została uznana za nieaktualna.

²⁵ Liczba określona w *Strategii*.

²⁶ Plan Modernizacji Technicznej Sił Zbrojnych, inwestycje, B + R, finanse i sprzedaż).

²⁷ Nie określono konkretnej daty.

²⁸ Dla którego nie wypracowano jeszcze systemu, w którym domeny działają w oparciu na wytycznych z centrali.

²⁹ Pismo znak PGZ/JRB/1169/2016 z dnia 30 czerwca 2016 r.

³⁰ Pismo znak PGZ/JRB/1146/2016 z dnia 24 czerwca 2016 r.

W kwietniu 2016 r., m.in. w związku z dynamicznie zmieniającym się otoczeniem geopolitycznym Europy Zachodniej i Środkowej oraz przeniesieniem od dnia 16 listopada 2015 r. PGZ pod nadzór³¹ Ministra ON, Spółka dokonała aktualizacji założeń³² *Strategii*. Zakładano m.in. kontynuację akwizycji spółek i myśli technologicznej oraz dalszą integrację GKPGZ w celu zapewnienia rozwoju oferty Spółki. Uchwałą z dnia 18 maja 2016 r. Zarząd PGZ zatwierdził oraz skierował do RN Spółki *Aktualizację Strategii*, celem jej zaopiniowania. Stwierdzono w niej, że:

- po przeprowadzeniu konsolidacji formalno-prawnej konieczne jest zbudowanie efektywnej struktury zarządczo-finansowej GKPGZ oraz wskazanie w zarządach spółek członków zarządu ds. produkcji cywilnej,
- to czy GKPGZ będzie miała szansę zrealizować cele strategiczne, zadecyduje się w najbliższych dwóch latach, a kluczowa będzie rola, jaką odegra Grupa w Programie Modernizacji Technicznej SZ RP,
- w związku z wdrażaniem *Strategii* zostaną opracowane koncepcje restrukturyzacji na poziomie GKPGZ, w tym w zakresie dezinvestycji, upadłości, likwidacji, połączeń i przekształceń własnościowych³³ oraz propozycje restrukturyzacyjne na poziomie domen i poszczególnych Spółek,
- głównym motywem działań konsolidacyjnych powinno być dążenie do wzrostu wartości, a efekt synergii może zostać wypracowany na poziomie działalności: operacyjnej³⁴, finansowej i innowacyjnej.

Strategia po aktualizacji przewiduje osiągnięcie w krótkim czasie modelu organizacyjnego GKPGZ opartego na planie strategicznym i kontrolingu finansowym³⁵ oraz docelowo powstanie grupy finansowej funkcjonującej w oparciu o zintegrowaną strategię przyjętą przez „holdera” oraz kontroling jej realizacji w spółkach Grupy. Docelowo w grupie finansowej GKPGZ (po utworzeniu niezależnych grup produktowych) będą funkcjonowały domeny³⁶, jako niezależne jednostki biznesowe dla danej branży, odpowiedzialne za poziom EBITDA (jako pierwszej domeny przewiduje się stworzenie jednostki biznesowej pod nazwą PGZ Polskie Zakłady Lotnicze), zaś niezależne spółki GKPGZ będą odpowiedzialne za swoje wyniki. W okresie dochodzenia do modelu docelowego spółki należące do Grupy będą o odpowiedzialne za wdrażanie zadań z centrali (na podstawie umów holdingowych) oraz realizację zadań B+R i produkcję.

W *Aktualizacji Strategii* stwierdzono, że nie został jeszcze przesądzony ostateczny kształt prawno-organizacyjny GKPGZ. Analizy wskazują na zastosowanie modelu mieszanego, dopasowanego do zaawansowania prac nad integracją operacyjną w 10 wyodrębnionych domenach. Integrację utrudnia m.in. duże zróżnicowanie spółek pod względem dotychczasowej organizacji prowadzenia działalności, posiadanych kapitałów, rentowności, innowacyjności, wyniku finansowego.

Spółka prowadzi prace nad szczegółowymi projektami przekształceń formalno-prawnych i dotyczące ustalenia sposobów rozwiązania zidentyfikowanych

³¹ Nad realizacją zadań obronnych przez m.in. podmioty gospodarcze.

³² Nowe założenia zostały przedstawione w dniu 28 kwietnia 2016 r. podczas konferencji *Bezpieczeństwo i konkurencyjność. Rekomendacje dotyczące strategii przemysłowo-obronnej RP*.

³³ Przy współpracy z kancelariami prawnymi, doradcami finansowymi i MSTFI.

³⁴ Rola spółki zarządzającej („holder”) polegałaby na „[...] Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1764) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie wiedzy dotyczącej szczegółowego zarządzania. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.”

³⁵ Dotychczasowy model organizacyjny posiada charakter administracyjny (bezpośrednie zarządzanie spółkami, brak odpowiedzialności „holdera” za poziom EBITDA, ręczne sterowanie HR, brak kontrolingu).

³⁶ Wyodrębniono 10 domen: Platformy Morskie, Amunicja i Rakiety, Obrona Przeciwlotnicza i Przeciwrakietowa, Platformy Lotnicze, Technologie Kosmiczne i Satelitarne, Cybertechnologie, Elektronika i Informatyka, Artyleria Lufowa i Raketowa, Platformy Lądowe.

problemów³⁷. Nie zostały zakończone prace nad opracowaniem strategii domenowych i planów funkcjonalnych³⁸.

(dowód: akta kontroli str. 701, 1113, 2351-2358, 2360-2362, 2371-2379, 2702, 2703, 3711-3717, 4102, 4104)

Koncentracja spółek PGZ wokół domen³⁹ miała pozwolić na uporządkowanie oferty Spółki, ustalenie szerokości i głębokości oferty wobec konkurencji zagranicznej.

W listopadzie 2015 r. Prezes Zarządu PGZ poinformował⁴⁰ związki zawodowe, że trwają prace nad formułowaniem strategii domenowych, kierowanych przez liderów domenowych powołanych z kadry kierowniczej spółek PGZ. Potrzeby domen powinny uwzględniać decyzje o dalszym przeznaczeniu majątku nieprodukcyjnego.

Według wyjaśnień⁴¹ Dyrektora Wykonawczego PGZ każda z domen zobowiązana jest do zaktualizowania swojej strategii. Umowę w tej sprawie pn. *Porozumienie o współpracy w zakresie opracowania strategii domenowych* podpisano dnia 22 października 2015 r. W związku z aktualizacją Strategii, termin ich złożenia zostanie ustalony po jej aktualizacji. Według wyjaśnień Dyrektora Działu Audytu i Kontroli PGZ w archiwum dokumentów PGZ nie odnaleziono kopii *Porozumienia* podpisanego dnia 22 października 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 701, 1113, 1126, 1128-1129, 4100, 4102)

W *Aktualizacji Strategii* stwierdza się, że dokument ten: *W toku dalszych prac wymaga rozwinięcia w postaci aktualizacji strategii domenowych, jak również strategii funkcjonalnych (marketingowa, finansowa i in.)*. Prace nad *Aktualizacją Strategii* rozpoczęto w lutym 2016 r., a ich zakończenie planowane jest w styczniu 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 2367, 4100-4102, 4104)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. przewlekłość prac nad przygotowaniem ostatecznej strategii Spółki,
2. nieopracowanie programu operacyjnego z działaniami wdrożeniowymi niezbędnymi dla osiągnięcia celów strategicznych oraz ich harmonogramu,
3. proces formułowania strategii domenowych realizowany jest przewlekłe.

W efekcie powyższych nieprawidłowości dążenie do osiągnięcia celów może być nieskuteczne, a także powoduje, jak dotychczas, brak realizacji założeń strategii domenowych.

1.2. Realizacja procesu budowania PGZ

Opis stanu
faktycznego

1.2.1. Planowana struktura kapitałowa Spółki i skład Grupy Kapitałowej PGZ

Schemat konsolidacji⁴² i docelową strukturę kapitałową PGZ, określono w dokumencie *Polska Grupa Zbrojeniowa S.A. Cele i założenia strategiczne*⁴³ z dnia 21 sierpnia 2014 r. Założono w nim, że docelowo⁴⁴ właścicielami akcji Spółki będą: Skarb Państwa (~37%), Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.⁴⁵ (~25%) oraz Polski

³⁷ Pismo znak PGZ/JRB/1169/2016 z dnia 30 czerwca 2016 r.

³⁸ Pismo nr PGZ/BGW/710/2016 z dnia 4 maja 2016 r.

³⁹ Domeny produktowe, tj. dziedziny działalności składające się z produktów dających odpowiedzi na pytania: gdzie działamy (rynek), co oferujemy (produkty/usługi), jak to robimy (podobieństwo technologii) i służące zdefiniowaniu takich zbiorów.

⁴⁰ Pismem nr PGZ/EK/1055/2015 z dnia 20 listopada 2015 r.

⁴¹ Pismo nr PGZ/BGW/710/2016 z dnia 4 maja 2016 r.

⁴² Podmiotów polskiego sektora obronnego, poprzez koncentrację w PGZ spółek tego sektora.

⁴³ Prezentacja Zarządu Spółki.

⁴⁴ Po zakończeniu konsolidacji polskiego przemysłu zbrojeniowego.

⁴⁵ Dalej: ARP.

Holding Obronny Sp. z o.o.⁴⁶ (~38%). Dokument zawierał m.in. schemat dwuetapowej konsolidacji polskiego przemysłu zbrojeniowego, w celu integracji polskiego przemysłu obronnego.

W I etapie planowano wniesienie do PGZ przez SP akcji 13 spółek⁴⁷ ppo oraz przez ARP akcji/udziałów 7 spółek⁴⁸ ppo i certyfikatów inwestycyjnych Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Aktywów Niepublicznych MARS⁴⁹. Akcje HSW miały być wniesione do Spółki przez SP i ARP. W II etapie konsolidacji, zaplanowanym na trzeci kwartał 2014 r., miało nastąpić wniesienie do Spółki przez PHO akcji/udziałów 9 spółek⁵⁰ ppo.

Inaugurację działań Spółki zaplanowano na dzień 1 września 2014 r.⁵¹
(dowód: akta kontroli str. 242-264, 906-907, 4115, 4116, 4119)

Według scenariusza określonego w *Informacji Ministra Skarbu Państwa na posiedzenie Komisji Obrony Narodowej Sejmu RP na temat planów konsolidacji przedsiębiorstw ppo*⁵² I etap konsolidacji spółek ppo wokół PGZ miał być zrealizowany w II kwartale 2014 r., zaś II etap w III kwartale 2014 r.

1.2.2. Realizacja budowy GK PGZ

W dniu 26 listopada 2013 r. Minister SP zawiązał PGZ, której jednym z głównych zadań jest przeprowadzenie konsolidacji polskiego przemysłu obronnego z udziałem sektora publicznego i prywatnego. Rejestracja Spółki nastąpiła w dniu 5 grudnia 2013 r.⁵³ Do dnia 7 września 2014 r. PGZ funkcjonowała jako jednoosobowa spółka Skarbu Państwa. W statucie PGZ postanowiono, że celem Spółki jest zaspokajanie potrzeb bezpieczeństwa i obronności państwa w zakresie badań naukowych, prac rozwojowych, produkcji, serwisowania, obsługiwanie, modyfikacji, modernizacji i remontów oraz napraw sprzętu wojskowego, a także jego promocja i obrót.

(dowód: akta kontroli str. 12, 35, 38, 1031-1037, 1605-1636, 2156, 2254-2260, 2702-2703)

Zarząd i RN Spółki do końca I kwartału 2016 r. nie podejmowały uchwał w sprawie przyjęcia harmonogramu realizacji procesu budowania PGZ. Walne Zgromadzenie Spółki nie zobowiązywało Zarządu PGZ do jego opracowania. W *Strategii* oraz w żadnym innym dokumencie, nie określono przedmiotowego harmonogramu.

⁴⁶ Dalej: PHO.

⁴⁷ Dwóch nadzorowanych przez Ministra Skarbu Państwa [Huta Stalowa Wola S.A. (dalej HSW), Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Centrum Techniki Morskiej S.A. w Gdyni (dalej OBRCTM)] oraz 11 nadzorowanych przez Ministra ON: Wojskowe Zakłady Mechaniczne S.A. w Siemianowicach (dalej WZM), Wojskowe Zakłady Lotnicze Nr 1 S.A. w Łodzi (dalej WZL1), Wojskowe Zakłady Motoryzacyjne S.A. w Poznaniu (dalej WZMot), Wojskowe Zakłady Inżynieryjne S.A. w Dęblinie (dalej WZL), Wojskowe Zakłady Elektroniczne S.A. w Zielonce (dalej WZE), Wojskowe Zakłady Łączności Nr 1 S.A. w Zegrzu (dalej WZL1), Wojskowe Zakłady Łączności Nr 2 w Czernicy (dalej WZL2), Wojskowe Centralne Biuro Konstrukcyjno-Technologiczne S.A. w Warszawie (dalej WCBKT), Wojskowe Zakłady Lotnicze Nr 2 S.A. w Bydgoszczy (dalej WZL2), Wojskowe Zakłady Lotnicze Nr 4 S.A. w Warszawie (dalej WZL4), Wojskowe Zakłady Uzbrojenia S.A. w Grudziądzu (dalej WZU).

⁴⁸ Jelcz Sp. z o.o. (dalej Jelcz), Rosomak S.A. w Siemianowicach (dalej Rosomak – wcześniej WZM), HSW, Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego PZL-Kalisz S.A. (dalej PZL Kalisz), Fabryka Broni Łucznik Radom Sp. z o.o. (dalej FB Łucznik), Nano Carbon Sp. z o.o. w Warszawie (dalej Nano Carbon), MS Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. w Warszawie (dalej MS TFI).

⁴⁹ Dalej: FIZ Mars.

⁵⁰ PIT-Radwar S.A. w Warszawie (dalej Radwar), Mesko S.A. w Skarżysku Kamiennej (dalej Mesko), Przemysłowe Centrum Optyki S.A. w Warszawie (dalej PCO), Zakłady Mechaniczne Bumar-Łabędy S.A. w Gliwicach (dalej Bumar-Łabędy), Zakłady Mechaniczne Bumar-Mikulczyce S.A. (dalej Bumar-Mikulczyce), Zakłady Mechaniczne Dezamet S.A. w Nowej Dębnie (dalej Dezamet), Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Urządzeń Mechanicznych Obrum Sp. z o.o. w Gliwicach (dalej Obrum), Zakłady Mechaniczne Tamów S.A. (ZM Tamów), Przedsiębiorstwo Sprzętu Ochronnego Maskpol S.A. w Konieczkach (dalej PSO).

⁵¹ Data rozpoczęcia XXII Międzynarodowego Salonu Przemysłu Obronnego w Kielcach.

⁵² Dokument z marca 2014 r., znajdujący się w aktach kontroli „Budowa i funkcjonowanie PGZ”, przeprowadzonej przez NIK w Ministerstwie Skarbu Państwa.

⁵³ Na pokrycie kapitału zakładowego Spółki Minister SP dokonał wpłaty kwoty 200 000 zł. W skład pierwszego Zarządu Spółki został powołany pan Wojciech Dąbrowski i pan Michał Świtalski.

Według wyjaśnień⁵⁴ Prezesa Zarządu i członka Zarządu Spółki harmonogram realizacji budowania PGZ wynika z powszechnie obowiązujących przepisów prawa i jest determinowany decyzjami podmiotów trzecich, w tym niezależnych sądów. Nie było zatem też konieczności tworzenia procedury dla tego procesu.

(dowód: akta kontroli str. 1642, 2154, 2157-2244, 4117, 4121)

W dniu 15 kwietnia 2014 r. Prezes UOKiK wydał decyzje⁵⁵ w sprawie wyrażenia zgody na dokonanie koncentracji, polegającej na przejęciu przez PGZ kontroli nad spółkami *ppo*⁵⁶, przewidzianymi do konsolidacji w ramach GKPGZ.

Decyzją z dnia 5 sierpnia 2014 r.⁵⁷ Komisja Nadzoru Finansowego stwierdziła brak podstaw do zgłoszenia sprzeciwu wobec planowanego bezpośredniego nabycia akcji MS TFI przez Spółkę.

(dowód: akta kontroli str. 93, 94, 1793-1807)

Rada Ministrów w dniu 28 sierpnia 2014 r. dokonała reasumpcji decyzji z dnia 21 stycznia 2014 r. oraz z dnia 5 marca 2014 r. w sprawie wyrażenia zgody na inny niż publiczny tryb zbycia akcji w 13 spółkach, poprzez wniesienie do PGZ akcji należących do SP w tych spółkach, w zamian za objęcie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym Spółki.

(dowód: akta kontroli str. 129)

Podwyższenie kapitału zakładowego Spółki związane z realizacją I etapu konsolidacji spółek *ppo*⁵⁸, wynikające z uchwał NWZ PGZ z dnia 28 sierpnia 2014 r. (zmieniających uchwały NWZ PGZ z dnia 22 maja 2014 r.), zostało zarejestrowane w dniu 8 września 2014 r.⁵⁹

Kapitał zakładowy Spółki wg stanu na dzień 8 września 2014 wynosił 3 406,1 mln zł i dzielił się na 3 406 101 260 akcji imiennych zwykłych o wartości nominalnej 1 zł każda. Akcje Spółki były wówczas w posiadaniu: SP 52% i ARP 48%.

W dniu 10 stycznia 2015 r. zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego Spółki związane z uchwałą NWZ PGZ z dnia 9 października 2014 r., skorygowaną w dniu 11 grudnia 2014 r., dotyczącą wniesienia do Spółki aportu w postaci akcji MS TFI⁶⁰ (o 26,2 mln zł).

W wyjaśnieniach⁶¹ członka Zarządu Spółki w sprawie przyczyn podjęcia przez NWZ Spółki uchwały w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego w dniu 9 października 2014 r., tj. w przeddzień uzyskania opinii⁶² biegłego rewidenta

⁵⁴ Pismo znak PGZ/JRB/1146/2016 z dnia 24 czerwca 2016 r.

⁵⁵ Nr 47/2014 i 48/2014.

⁵⁶ Postępowania wszczęte na wniosek PGZ.

⁵⁷ Nr DFI/III/4030/3/16/14/EW.

⁵⁸ Pokryte aportami pieniężnym i rzeczowymi.

⁵⁹ W dniu 22 maja 2014 r. NWZ Spółki dokonało podwyższenia jej kapitału zakładowego o kwoty: 2 326,2 mln zł (poprzez wniesienie przez Ministra SP aportu w postaci akcji 13 spółek: HSW, WZE, WZI, WZM, WZMot, WZL1, WZL2, WCBKT, WZL1, WZL2, WZL4, WZU, OBRCTM; w związku ze zmianą wartości aportu NWZ Spółki uchwałą z dnia 28 sierpnia 2014 r. zmniejszyło kwotę podwyższenia kapitału zakładowego do kwoty 1 766,9 mln zł; umowę wniesienia przez SP akcji 13 spółek pomiędzy Ministrem SP a PGZ zawarto w dniu 29 maja 2014 r.), 250 mln zł (poprzez wniesienie przez ARP wkładu pieniężnego), 1 341,2 mln zł (poprzez wniesienie przez ARP aportu w postaci akcji/udziałów 4 spółek: HSW, PZL Kalisz, FB Łucznicz, Nano Carbon oraz certyfikatów inwestycyjnych FIZ Mars; w związku ze zmianą wartości aportu NWZ Spółki uchwałą z dnia 28 sierpnia 2014 r. zwiększyło ww. kwotę podwyższenia kapitału zakładowego do kwoty 1 389,1 mln zł; umowę objęcia akcji w drodze subskrypcji prywatnej i pokrycia ich wkładem niepieniężnym pomiędzy Spółką a ARP zawarto w dniu 29 maja 2014 r.).

⁶⁰ W dniu 9 października 2014 r. NWZ Spółki dokonało podwyższenia kapitału zakładowego poprzez wniesienie przez ARP aportu w postaci akcji MS TFI. W związku ze zmianą wartości tego aportu NWZ Spółki uchwałą z dnia 11 grudnia 2014 r. zwiększyło kwotę podwyższenia kapitału zakładowego do kwoty 26,2 mln zł. Umowę objęcia akcji w drodze subskrypcji prywatnej i pokrycia ich wkładem niepieniężnym pomiędzy Spółką i ARP zawarto w dniu 29 maja 2014 r., druga umowa pomiędzy tymi stronami dot. tylko akcji MS TFI. Opinia biegłego rewidenta wyznaczonego przez sąd rejonowy dla m.st. Warszawy z badania sprawozdania zarządu oraz prawidłowości i rzetelności wyceny godziwej aportu w postaci akcji MSTFI, kwestionująca prawidłowość wyceny podanej w sprawozdaniu Zarządu Spółki została sporządzona w dniu 10 października 2014 r. Opłata za akt notarialny, stanowiący protokół NWZ Spółki z dnia 9 października wynosiła 5 000 zł plus VAT.

⁶¹ Pismo znak PGZ/JRB/1168/2016 z dnia 24 czerwca 2016 r.

⁶² Która faktycznie została sporządzona w dniu 10 października 2014 r.

(wyznaczonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy) z badania sprawozdania zarządu oraz prawidłowości i rzetelności wyceny godziwej aportu w postaci akcji MS TFI stwierdzono, że Zarząd PGZ nie ma wpływu na to kiedy odbędzie się NWZ Spółki zwoływane w trybie art. 405 ksh. W tym przypadku miało to miejsce akurat w dniu 9 października 2014 r., a biegły wydał swoją opinię 10 października 2014 r.

Podwyższenie kapitału zakładowego Spółki o 1 783,2 mln zł związane z uchwałą NWZ PGZ z dnia 9 marca 2015 r., dotyczącą wkładu niepieniężnego PHO⁶³ (realizacja II etapu konsolidacji spółek *ppo*) zostało zarejestrowane w dniu 22 kwietnia 2015 r. Od tego dnia kapitał zakładowy Spółki wynosił 5 215,5 mln zł i dzielił się na 5 215 454 480 akcji imiennych zwykłych, zaś struktura jej akcjonariatu była następująca: SP 34% akcji, ARP 32%, PHO 34%.

Kolejne podwyższenia kapitału zakładowego PGZ⁶⁴, dokonane uchwałami NWZ Spółki w dniach 8 maja 2015 r. i 7 sierpnia 2015 r. spowodowało jego wzrost do kwoty 5 322,1 mln zł. Podwyższenia te zostały zarejestrowane odpowiednio w dniu 10 czerwca 2015 r. (pokryte przez SP wkładem pieniężnym w wysokości 74,1 mln zł) i 22 października 2015 r. (pokryte przez SP wkładem pieniężnym w wysokości 12,3 mln zł i wkładem niepieniężnym w wysokości 20,3 mln zł).

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. SP posiadał 37,1% akcji Spółki, ARP 29,4% oraz PHO 33,5% tych akcji.

Według wyjaśnień⁶⁵ Macieja Lwa-Mirskiego członka Zarządu PGZ, Zarząd Spółki nie posiada informacji na temat powodów rozbieżności pomiędzy terminami faktycznej realizacji konsolidacji spółek *ppo* wokół PGZ, a terminami określonymi w *Informacji Ministra Skarbu Państwa na posiedzenie Komisji Obrony Narodowej Sejmu RP na temat planów konsolidacji przedsiębiorstw ppo*. Natomiast znaczne różnice pomiędzy wartościami spółek wnoszonych do PGZ określonych w wycenach sporządzonych na zlecenie podmiotów wnoszących aporty oraz określonych w wycenach sporządzonych na zlecenie Spółki, wynikały z faktu, iż sporządzane były w innym czasie, czyli również w innym otoczeniu rynkowym i przy innych założeniach biznesowych.

Według tych wyjaśnień, różnica sześciu, a tym bardziej dwunastu miesięcy, stanowi podstawę do zweryfikowania i przyjęcia nowych szacunków opartych na aktualnej wiedzy w zakresie prognozy sprzedaży⁶⁶, która wynika z zawartych kontraktów oraz nowych umów. Ponadto, to na wyceniającym jako niezależnym ekspercie w tej dziedzinie spoczywa ciężar weryfikacji założeń wyceny oraz obowiązek zarekomendowania wartości godziwej aportu, którą następnie potwierdza w swojej opinii biegły sądowy wyznaczony przez właściwy sąd.

⁶³ W dniu 9 października 2014 r. NWZ Spółki dokonało podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 2 475,6 mln zł, poprzez wniesienie przez PHO aportu w postaci akcji/udziałów 8 spółek: Mesko, PCO, Radwar, Bumar-Łabędy, Stomil Poznań S.A. (dalej Stomil), Cenzin Sp. o.o. (dalej Cenzin), Cenrex Sp. z o.o. (dalej Cenrex), Obrum. W związku ze zmianą wartości ww. aportu NWZ Spółki uchwałą z dnia 9 marca 2015 r. zmniejszyło ww. kwotę podwyższenia kapitału zakładowego do kwoty 1 783,2 mln zł. Umowę objęcia akcji w drodze subskrypcji prywatnej i pokrycia ich wkładem niepieniężnym pomiędzy Spółką i PHO zawarto w dniu 2 października 2014 r.

⁶⁴ W dniu 8 maja 2015 r. NWZ Spółki dokonało podwyższenia jej kapitału zakładowego o kwotę 74,1 mln zł, które zostało pokryte wkładem pieniężnym wniesionym przez SP. W dniu 7 sierpnia 2015 r. NWZ Spółki dokonało podwyższenia jej kapitału zakładowego o kwoty: 12,3 mln zł (zostało pokryte wkładem pieniężnym wniesionym przez SP) oraz o kwotę 20,3 mln zł [poprzez wniesienie przez SP aportu w postaci akcji/udziałów (pakietów stanowiących od 0,1442% do 18,3138% akcji/udziałów poszczególnych spółek) 11 spółek: Radwar, Obrum, EADS PZL „Warszawa-Okęcie” S.A. (dalej EADS), ZMTamów, Bydgoskie Zakłady Elektromechaniczne „Belma” S.A. w Białych Błotach (dalej Belma), Bumar-Mikulczyce, Morska Stocznia Remontowa „Gryfia” S.A. w Szczecinie (dalej MSR Gryfia), Stocznia Remontowa „Nauta” S.A. w Gdyni (dalej SRNauta), Waryński S.A. Grupa Holdingowa w Warszawie (dalej Waryński), „FS Nieruchomości” S.A. w Lublinie (dalej FSNieruchomości), Adextra S.A. w likwidacji w Warszawie (dalej Adextra); umowę o objęciu akcji PGZ nowej emisji między Spółką a SP zawarto w dniu 27 sierpnia 2015 r.

⁶⁵ Pismo znak PGZ/JRB/1168/2016 z dnia 24 czerwca 2016 r.

⁶⁶ Podstawa wyceny metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

W dniu 4 kwietnia 2016 r. NWZ Spółki podjęło uchwałę o emisji akcji o wartości 20,4 mln zł w związku z wkładem pieniężnym wniesionym przez SP. Przedmiotowe podwyższenie kapitału zakładowego PGZ zostało zarejestrowane przez Sąd Rejestrowy w dniu 13 czerwca 2016 r.

Środki pieniężne SP, pochodzące z Funduszu Restrukturyzacji Przedsiębiorców MSP i dedykowane do realizacji umów wsparcia niebędącego pomocą publiczną z przeznaczeniem na realizację zadań z zakresu ochrony podstawowych interesów bezpieczeństwa⁶⁷ (art. 346 TFUE), wpłynęły na konto PGZ w dniu 26 kwietnia 2016 r. W dniu 13 maja 2016 r. środki te zostały przekazane do spółki zależnej Radwar na realizację projektu *Budowa i wyposażenie stanowiska do badań anten radarów wojskowych i EMC w komorze bezekowej (etapy 4-9 i 13)*.

Według stanu na koniec 2015 r. kapitał zakładowy PGZ został pokryty środkami pieniężnymi oraz aportem w formie certyfikatów inwestycyjnych FIZ Mars⁶⁸ oraz akcjami i udziałami 29 spółek. Siedem⁶⁹ spółek tworzyło własne grupy kapitałowe. PGZ, jako spółka dominująca w Grupie, posiadała większościowe pakiety akcji/udziałów 25⁷⁰ spółek.

W dniu 13 czerwca 2016 r. struktura akcjonariatu Spółki była następująca: SP 37,37%, ARP 29,25%, PHO 33,38%.

(dowód: akta kontroli str. 114-179, 182-201, 739-804, 811-897, 905-911, 957-958, 1186, 1637-1641, 2106-2108, 2251-2267, 3795, 3868-3869, 3875, 3904-3952, 4124-4128)

PGZ otrzymała od PHO propozycję podjęcia działań mających na celu nabycie przez Spółkę akcji/udziałów spółek⁷¹ będących w portfelu PHO lub spółek będących w GKPGZ. Według wyjaśnień⁷² Dyrektora Biura ds. Nadzoru Właścicielskiego PGZ Spółka pozytywnie przyjęła proponowane działania, gdyż w ocenie Spółki mają one na celu dalszą konsolidację spółek *ppo* oraz przyczynią się do porządkowania struktury właścicielskiej spółek GKPGZ. Spółka odrzuciła⁷³ jednak proponowaną formułę transakcji (kupno-sprzedaż), uznając, że nabycie ww. akcji/udziałów powinno nastąpić w drodze podwyższenia kapitału zakładowego PGZ i objęcia przez PHO nowo utworzonych akcji Spółki. Stanowisko Spółki w przedmiotowej sprawie Spółka przekazała Ministrowi Obrony Narodowej.

(dowód: akta kontroli str. 4108, 4109)

Na wniosek PGZ z 29 sierpnia 2014 r. Minister Spraw Wewnętrznych udzielił Spółce koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie krajowego obrotu bronią, amunicją, wyrobami o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym.

(dowód: akta kontroli str. 703-717)

1.2.3. Wyceny aportów wniesionych do PGZ

Aport Skarbu Państwa

W związku z korektą wartości aportu, wniesionego w dniu 22 maja 2014 r. do PGZ przez SP, w postaci pakietów akcji 13 spółek *ppo*, NWZ Spółki uchwałą z dnia 28 sierpnia 2014 r. podwyższyło kapitał zakładowy PGZ o kwotę 1 766,9 mln zł.

⁶⁷ Na projekty badawczo-rozwojowe i wdrożeniowe nowoczesnych systemów uzbrojenia przez spółki GKPGZ.

⁶⁸ Który z kolei zarządzał portfelem akcji i udziałów 14 spółek niepublicznych sektora stoczniowego, przemysłowego oraz nieruchomościowego.

⁶⁹ HSW, PZLKalisz, Mesko, Cenzin, PCO, Radwar, Bumar-Łabędy.

⁷⁰ HSW, Rosomak, WZMot, WZE, WZL1, WZL2, WZL4, WZL1, WZL2, WZI, WZU, WCBKT, NanoCarbon, OBRCTM, PZLKalisz, Mesko, Cenzin, Stomil, Cenrex, Obrum, PCO, Radwar, Bumar-Łabędy, MSTFI, FBŁucznic (nie objęta pierwszym sprawozdaniem skonsolidowanym GKPGZ).

⁷¹ Łącznie jedenastu spółek, w tym które w strukturze GKPGZ występują jako córki (5) i wnuczki (4).

⁷² Pismo do kontrolera znak PGZSA/UK/1145/2016 z dnia 29 czerwca 2016 r.

⁷³ Jako niezgodną z interesami Spółki.

Wartości wnoszonych pakietów akcji spółek, określone w sprawozdaniu Zarządu z podwyższenia kapitału zakładowego, dokonanego przez NWZ Spółki podczas obrad w dniu 22 maja 2014 r.⁷⁴, zdaniem biegłego rewidenta, nie odzwierciedlały prawidłowych wartości godziwych aportów, gdyż ich wyceny zostały dokonane na dzień znacząco poprzedzający sześć miesięcy przed dniem wniesienia wkładu. Wartość pakietów akcji: HSW, WZE, WZI, WZM, WZMot, WZŁ1, WZŁ2, WCBKT, WZU została określona na podstawie wycen sporządzonych przez doradcę wg stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. (dot. HSW) lub 30 czerwca 2013 r. (pozostałe spółki). Wartość pakietów akcji: WZL1, WZL2, WZL4, OBRCTM została określona na podstawie wycen sporządzonych przez doradcę wg stanu na dzień 30 czerwca 2013 r. lub 30 września 2013 r. (dot. OBRCTM).

Wobec powyższego, w maju 2014 r. firma doradcza dokonała aktualizacji wyceny HSW wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. Natomiast w sierpniu 2014 r. firma doradcza⁷⁵ sporządziła, na zlecenie PGZ, wyceny 12 spółek wnoszonych przez SP (bez HSW), wg stanu na dzień 31 marca 2014 r. Wartości wycenianych aportów rekomendowane przez firmy doradcze zostały potwierdzone w opinii z dnia 21 sierpnia 2014 r. niezależnego biegłego rewidenta, wyznaczonego przez Sąd Rejonowy XIV Wydział Gospodarczy KRS⁷⁶ do przeprowadzenia badania w zakresie prawidłowości i rzetelności wyceny godziwej wkładów niepieniężnych wnoszonych do Spółki przez SP (1 766,9 mln zł), na pokrycie podwyższenia kapitału zakładowego PGZ. Podwyższenie to zostało zarejestrowane w dniu 8 września 2014 r.

Aneks nr 1 z dnia 28 sierpnia 2014 r. została zmieniona umowa wniesienia (na podwyższony kapitał zakładowy Spółki) przez SP akcji 13 spółek, zawarta w dniu 29 maja 2014 r. pomiędzy SP a PGZ.

(dowód: akta kontroli str. 81-84, 95-99, 100-122, 128, 138-142, 1221-1223, 1244-1247, 1261-1274, 1278-1286, 1555-1562, 1570-1574, 1637, 3346-3698)

W dniu 7 sierpnia 2015 r. NWZ Spółki dokonało podwyższenia jej kapitału zakładowego o kwotę 20,3 mln zł⁷⁷, które zostało pokryte aportem wniesionym przez SP w postaci akcji/udziałów (pakietów stanowiących od 0,1442% do 18,3138% wszystkich akcji/udziałów poszczególnych spółek) 11 spółek.

(dowód: akta kontroli str. 793-804)

Uchwałą z dnia 28 września 2015 r. Zarząd Spółki przyjął Sprawozdanie Zarządu, sporządzone na podstawie art. 311 § 1 i § 2 w związku z art. 431 § 7 ksh w związku z zamiarem podwyższenia kapitału zakładowego PGZ o kwotę 20,3 mln zł oraz zatwierdził wartość tego aportu wnoszonego przez SP.

Wartość pakietów udziałów Obrum i akcji Radwar została określona wg wartości godziwej, określonej w wycenach tych spółek sporządzonych w lutym 2015 r., wg stanu na 30 września 2014 r. Wartość pakietów akcji pozostałych dziewięciu spółek została określona wg wartości godziwej, na podstawie wartości księgowej na dzień 31 grudnia 2014 r.

Biegły sądowy w dniu 29 września 2015 r. wydał pozytywną opinię w sprawie wartości godziwej pakietów akcji/udziałów 11 ww. spółek. Podwyższenie kapitału zakładowego Spółki o kwotę 20,3 mln zł zostało zarejestrowane w dniu 22 października 2015 r.

⁷⁴ Uchwałą z dnia 30 maja 2014 r. Nr 30/II/2014 Zarząd Spółki przyjął Sprawozdanie Zarządu, sporządzone na podstawie art. 311 § 1 i § 2 w związku z art. 431 § 7 ksh w związku z zamiarem podwyższenia kapitału zakładowego PGZ zawierające wycenę aportu wnoszonego przez SP w postaci akcji/udziałów 13 spółek.

⁷⁵ Wyboru firmy dokonał Zarząd PGZ na mocy uchwały Nr 63/II/2014 z dnia 16 lipca 2014 r. w wyniku konkursu ofert.

⁷⁶ Wyznaczonego postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy – XIV Wydział Gospodarczy KRS z dnia 23 czerwca 2014 r.

⁷⁷ Trzeci (III) etap konsolidacji spółek *ppo* wokół PGZ.

(dowód: akta kontroli str. 1180-1212,1641, 1651, 1652, 1955-2015, 2154-2155)

Aport ARP

Uchwałą NWZ z dnia 28 sierpnia 2014 r. kapitał zakładowy Spółki został podwyższony o kwotę 1 389,1 mln zł. Uchwała została podjęta w związku z korektą wartości wkładu niepieniężnego wniesionego do Spółki przez ARP w dniu 22 maja 2014 r. Na pokrycie podwyższenia kapitału zakładowego Spółki SP, reprezentowany przez Ministra SP, wniósł aport⁷⁸ w postaci pakietów akcji/udziałów czterech spółek *ppo* i certyfikatów inwestycyjnych FIZ Mars.

Aneksem nr 1 z dnia 28 sierpnia 2014 r. do umowy z dnia 29 maja 2014 r. objęcia akcji w drodze subskrypcji prywatnej i pokrycia ich wkładem niepieniężnym zmieniono wartość aportu wniesionego przez ARP do Spółki na 1 389,1 mln zł. Zmiany dokonano w oparciu o opinię biegłego rewidenta⁷⁹ z dnia 21 sierpnia 2014 r., potwierdzającą prawidłowość i rzetelność wartości godziwej aportów objętych uchwałą Nr 4 NWZ Spółki odbytego w dniu 28 sierpnia 2014 r.

(dowód: akta kontroli str.87-89, 143-145, 733-738, 748-761)

Uchwałą z dnia 30 maja 2014 r. Nr 30//2014 Zarząd Spółki przyjął Sprawozdanie Zarządu, sporządzone na podstawie art. 311 § 1 i § 2 w związku z art. 431 § 7 ksh w związku z zamiarem podwyższenia kapitału zakładowego PGZ, zawierające wycenę aportu wnoszonego przez ARP.

Wartości większości pakietów akcji wnoszonych przez ARP określone w sprawozdaniu Zarządu z podwyższenia kapitału zakładowego, dokonanego przez NWZ Spółki w dniu 22 maja 2014 r., zdaniem biegłego rewidenta nie przedstawiało prawidłowych wartości godziwych aportów, gdyż wycena została dokonana na dzień znacząco poprzedzający sześć miesięcy przed dniem wniesienia wkładu, powodując brak aktualności wycen.

Wartość pakietów akcji HSW i PZL Kalisz, udziałów FB Łucznicz i Nano Carbon oraz certyfikatów inwestycyjnych FIZ Mars została określona na podstawie wycen sporządzonych wg stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. (dot. HSW), wg stanu na dzień 30 listopada 2013 r. (dot. PZL Kalisz, FB Łucznicz i Nano Carbon) oraz wg stanu na dzień 30 marca 2014 r. (dot. FIZ Mars).

W maju 2014 r. firma doradcza dokonała⁸⁰ aktualizacji wyceny HSW, wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. Ponadto w sierpniu 2014 r. firmy doradcze⁸¹ dokonały nowej wyceny wartości rynkowej PZL Kalisz i FB Łucznicz wg stanu na dzień 31 marca 2014 r. oraz dokonały aktualizacji wyceny⁸² Nano Carbon wg stanu na dzień 31 marca 2014 r. Wartości wycenianych pakietów akcji/udziałów rekomendowane przez firmy doradcze oraz wartość certyfikatów inwestycyjnych FIZ Mars zostały potwierdzone w opinii niezależnego biegłego rewidenta⁸³, wyznaczonego przez Sąd Rejonowy XIV Wydział Gospodarczy KRS do przeprowadzenia badania w zakresie prawidłowości i rzetelności wyceny godziwej wkładów niepieniężnych wnoszonych do Spółki przez ARP, na pokrycie podwyższenia kapitału zakładowego PGZ zarejestrowanego w dniu 8 września 2014 r.

⁷⁸ Pierwszy etap konsolidacji.

⁷⁹ Wyznaczonego postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy – XIV Wydział Gospodarczy KRS z dnia 23 czerwca 2014 r.

⁸⁰ Na zlecenie ARP.

⁸¹ Na zlecenie PGZ. Wyboru firmy dokonał Zarząd PGZ na mocy uchwały Nr 63//2014 z dnia 16 lipca 2014 r. w wyniku konkursu ofert.

⁸² Na zlecenie ARP.

⁸³ Biegły rewident uznał (skorygował wycenę metodą księgową, przyjętą w sprawozdaniu Zarządu Spółki z dnia 21 sierpnia 2014 r.), że prawidłowa i rzetelna wartość certyfikatów inwestycyjnych FIZ Mars wynosi 1 091 mln zł zamiast 1 091,1 mln zł (cena jednego certyfikatu niższa o 0,01 zł).

(dowód: akta kontroli str. 88, 124-128, 145, 748-761, 1221-1236, 1274-1275, 1278-1286, 1638, 1644-1647)

Uchwałą NWZ PGZ z dnia 11 grudnia 2014 r. został podwyższony kapitał zakładowy Spółki o kwotę 26,2 mln zł. Powyższą uchwałą została zmieniona uchwała NWZ Spółki z dnia 9 października 2014 r. w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Spółki. Podwyższenie kapitału zakładowego Spółki zostało pokryte aportem wniesionym przez ARP w postaci akcji MS TFI (15 000 akcji o wartości nominalnej 100 zł każda, stanowiących 100% akcji MS TFI, o łącznej wartości 26,2 mln zł. Rejestracja tego podwyższenia w KRS nastąpiła w dniu 10 stycznia 2015 r. Procedura rejestracyjna w tym przypadku była prowadzona odrębnie z uwagi na wymaganą zgodę KNF na nabycie akcji tej spółki.

W dniu 29 maja 2014 r. pomiędzy Spółką i ARP została zawarta umowa objęcia przez ARP akcji PGZ w drodze subskrypcji prywatnej i pokrycia ich wkładem pieniężnym w postaci akcji MS TFI.

Zarząd PGZ 29 sierpnia 2014 r. przyjął sprawozdanie sporządzone w związku z zamiarem podwyższenia kapitału zakładowego PGZ i pokrycia tego podwyższenia aportem w postaci akcji MSTFI. Wartość aportu została ustalona na podstawie wyceny doradcy wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.

Wartość ta została przez biegłego rewidenta, wyznaczonego przez Sąd Rejonowy, uznana jako nieprawidłowa wartość godziwa akcji MS TFI, z powodu braku aktualności. W związku z powyższym na zlecenie PGZ wycena została zaktualizowana przez doradcę w dniu 6 października 2014 r. – wg stanu na dzień 30 czerwca 2014 r. Nowa wycena została uznana przez biegłego rewidenta w opinii z dnia 10 października 2014 r., za prawidłowo i rzetelnie odzwierciedlającą wartość godziwą aportu.

W związku m.in. z uchwałą NWZ Spółki podjętą w dniu 9 października 2014 r. PGZ oraz ARP w dniu 12 grudnia 2014 r. zawarły umowę objęcia przez ARP akcji Spółki w drodze subskrypcji prywatnej, w zamian za aport w postaci akcji MS TFI o wartości rynkowej 26,2 mln zł.

(dowód: akta kontroli str. 202-203, 718-729, 730-732, 739-747, 1237-1240, 1257-1260, 1278-1279, 1288-1290, 1639, 1646-1648, 3346-3710)

Aport PHO

Uchwałą NWZ z dnia 9 października 2014 r. został podwyższony kapitał Spółki, który został pokryty aportem wniesionym przez PHO w postaci akcji/udziałów ośmiu spółek⁸⁴. NWZ Spółki w dniu 9 marca 2015 r. dokonało zmiany powyższej uchwały, podwyższając kapitał zakładowy PGZ o kwotę 1 783,2 mln zł.

(dowód: akta kontroli str. 180-203, 718-729, 762-770, 1213-1220, 1382-1393)

Uchwałą z dnia 9 października 2014 r. Nr 126//2014 Zarząd Spółki przyjął Sprawozdanie Zarządu, sporządzone na podstawie art. 311 § 1 i § 2 w związku z art. 431 § 7 ksh w związku z zamiarem podwyższenia kapitału zakładowego PGZ, poprzez wniesienie przez PHO aportu w postaci akcji/udziałów 8 spółek. Wartość pakietów akcji/udziałów tych spółek została określona na dzień 31 grudnia 2013 r., na podstawie wycen sporządzonych⁸⁵ przez wyspecjalizowane firmy doradcze.

Uchwałą z dnia 19 lutego 2015 r. Zarząd PGZ przyjął przygotowane⁸⁶ przez doradcę⁸⁷ nowe wyceny pakietów akcji/udziałów wnoszonych przez PHO, które

⁸⁴ Drugi etap konsolidacji.

⁸⁵ Na zlecenie PHO, wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.

⁸⁶ Na zlecenie Spółki.

⁸⁷ Wylonionego w drodze konkursu ofert.

zostały wykonane w związku z opinią biegłego rewidenta, iż poprzednie wyceny nie odzwierciedlały ich aktualnej wartości godziwej.

Prawidłowość wyceny aportu wnoszonego przez PHO dokonanej w 2015 r. została potwierdzona w opinii z dnia 19 lutego 2015 r. niezależnego biegłego rewidenta, wyznaczonego przez Sąd Rejonowy XIV Wydział Gospodarczy KRS do przeprowadzenia badania w zakresie prawidłowości i rzetelności wyceny godziwej tego aportu. Podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w dniu 22 kwietnia 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 771-785, 1213-1220, 1242, 1292-1297, 1541-1548, 1563, 1639, 1648-1651)

Wynagrodzenie wypłacone przez Spółkę z tytułu wykonania wycen pakietów akcji/udziałów spółek wnoszonych do PGZ wynosiło wg stanu na dzień 10 maja 2016 r.⁸⁸ łącznie 1 203 tys. zł (1 479,7 tys. zł brutto).

Ponadto Spółka pokryła koszty pracy biegłego rewidenta, wyznaczonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w ramach procesu weryfikacji wyceny wkładów niepieniężnych wnoszonych do Spółki przez akcjonariuszy, które wynosiły łącznie 318 tys. zł (391,3 tys. zł brutto).

(dowód: akta kontroli str. 1643, 2113-2152, 2245-2248, 4106, 4107)

1.2.4. Nabycie akcji Mesko

Uchwałą nr 2 z dnia 24 października 2014 r. NWZ PGZ wyraziło zgodę na nabycie przez Spółkę od osoby fizycznej 56 akcji Mesko o wartości nominalnej 4,50 zł każda, za cenę 30 zł za akcję, tj. za łączną kwotę 1 680 zł. Transakcji dokonano umową sprzedaży akcji z dnia 10 września 2014 r.⁸⁹, tzn. ponad miesiąc przed uzyskaniem zgody NWZ Spółki na jej zawarcie. Zapłata ceny za te akcje nastąpiła w dniu 19 września 2014 r. W umowie sprzedaży tych akcji postanowiono, że cena za nie zostanie zapłacona w terminie 5 dni od dnia jej zawarcia. W umowie brak jest zapisu uzależniającego jej obowiązywanie od uzyskania zgody NWZ Spółki na zakup przez PGZ akcji Mesko, zaoferowanych przez osobę fizyczną.

Statut Spółki stanowi, że uchwały WZA wymaga objęcie albo nabycie akcji lub udziałów w innych spółkach.

Według wyjaśnień⁹⁰ Prezesa Zarządu i członka Zarządu PGZ w związku z realizacją przez Mesko umowy zawartej z Inspektorem Uzbrojenia na dostawę naboju moździerzowych, Zarząd Mesko zwrócił się do Spółki o udzielenie pożyczki w kwocie 17,1 mln zł na refundację kosztów poniesionych na realizację tej umowy. Był to okres przejściowy dla Mesko, wyjście z grupy PHO i wejście do PGZ. Spółka nie była jeszcze akcjonariuszem Mesko. Biorąc pod uwagę fakt trwającego wówczas procesu wnoszenia spółek PHO do PGZ, w tym akcji Mesko mającej strategiczne znaczenie dla GKPGZ, a także dla prawidłowego wykonania kontraktu realizowanego przez Mesko na rzecz SZ RP, niezbędne było pilne udzielenie tej spółce dodatkowego finansowania w formie pożyczki. Jednocześnie zgodnie z polityką PGZ wszelkiego rodzaju finansowanie powinny być udzielane jedynie podmiotom, w których Spółka posiada akcje lub udziały, Zarząd Spółki wyraził zgodę na zawarcie umowy nabycia 56 akcji Mesko z dniem 10 września 2014 r. Zdaniem NIK, przy powyższej argumentacji, Zarząd PGZ nie powinien mieć problemów z uzyskaniem stosownej zgody NWZ Spółki, gdyby tylko pojawił się w odpowiednim czasie wniosek w tej sprawie.

⁸⁸ Od momentu jej zawiązania.

⁸⁹ Podpisana przez Wojciecha Dąbrowskiego Prezesa Zarządu Spółki oraz Michała Świtalskiego członka Zarządu Spółki.

⁹⁰ Pismo znak PGZ/JRB/1146/2016 z dnia 24 czerwca 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 66, 73-92, 95-113, 718-738, 898-901, 3699-3710, 4117-4118, 4121-4122)

1.2.5. Lokalizacja siedziby PGZ w Radomiu

W akcie zawiązania PGZ postanowiono, że siedzibą Spółki jest Radom.

Według stanu na dzień 13 maja 2016 r. w siedzibie w Radomiu (miejsce pracy określone w umowie o pracę Radom lub Radom/Warszawa) faktycznie pracowało zaledwie 36 osób (27%), spośród 135 pracowników zatrudnionych w Spółce w tym dniu na podstawie umowy o pracę. Pozostałych 99 pracowników Spółki pracowało w biurze w Warszawie.

PGZ na swą siedzibę w Radomiu wykorzystuje część budynku (pomieszczenia biurowe o łącznej powierzchni „[...]”⁹¹ zlokalizowanego w Radomiu przy ulicy Malczewskiego 24. Z nieruchomości tej Spółka korzysta na podstawie umowy najmu pomieszczeń zawartej w dniu 2 lutego 2015 r.

W Spółce wg stanu na koniec 2014 i 2015 r. liczba zatrudnionych osób wynosiła odpowiednio: 36 (w tym 3 osoby w Radomiu), 88 (w tym 37 osób w Radomiu).

Umowa najmu nieruchomości w Radomiu wykorzystywanej na siedzibę Spółki została zawarta⁹² na okres 3 lat począwszy od 27 marca 2015 r. W umowie nie określono terminów wypowiedzenia. „[...]”⁹³.

Art. 673 § 3 Kodeksu cywilnego⁹⁴ stanowi, że jeżeli czas trwania najmu jest oznaczony, zarówno wynajmujący, jak i najemca mogą wypowiedzieć najem w wypadkach określonych w umowie. W związku z powyższym Spółka bez porozumienia z wynajmującym nie może wypowiedzieć umowy najmu nieruchomości w Radomiu, wykorzystywanej na swą siedzibę.

Na Biuro w Warszawie Spółka w nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Nowy Świat 6/12 wynajmuje:

- na podstawie umowy najmu z dnia 13 marca 2015 r. „[...]”⁹⁵,
- „[...]”⁹⁶.

Do końca grudnia 2015 r. Spółka wynajmowała w Warszawie także powierzchnie biurowe w Centrum Giełdowym na ul. Książęcej oraz w budynku MS TFI.

Umowę najmu z dnia 13 marca 2015 r. ze strony PGZ podpisał Prezes Zarządu Spółki Wojciech Dąbrowski oraz członek Zarządu Spółki Dariusz Sokółski, zaś umowę z dnia 26 kwietnia 2016 r. Prezes Zarządu Spółki Arkadiusz Siwko i członek Zarządu Spółki Radosław Obolewski.

Według wyjaśnień⁹⁷ Zarządu Spółki:

⁹¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1764) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie szczegółowych danych liczbowych. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁹² Spółka jako strona umowy była reprezentowana przez: Michała Świtalskiego członka Zarządu PGZ oraz Tomasza Nitę członka Zarządu PGZ.

⁹³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1764) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie konkretnego fragmentu umowy. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁹⁴ Dz.U. z 2016 r. poz. 380.

⁹⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1764) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie szczegółowych danych liczbowych. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

⁹⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1764) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie szczegółowych danych liczbowych. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

- siedzibą PGZ jest Radom ze względu na ulokowanie tam fabryk należących do spółek wchodzących w skład GKPGZ,
- tylko część pracowników Spółki funkcjonuje w ramach warszawskiego biura,
- konieczność utrzymywania biura w Warszawie wynika z bliskości centralnych organów państwa oraz ich agencji (kluczowych interesariuszy dla PGZ) i wymaganych częstych z nimi kontaktów na poziomie oficjalnym i roboczym,
- biuro w Warszawie ulokowane jest w budynku, który należy do spółki znajdującej się w Grupie,
- przy obecnej strukturze spółek w ramach Grupy oraz ich rozproszeniu na terytorium RP, siedziba w Radomiu ma sens ze względu na dogodne położenie geograficzne, komunikacyjne i strategiczne.

Według wyjaśnień⁹⁸ członka Zarządu PGZ Macieja Lwa-Mirskiego Spółka nie podejmowała negocjacji zmiany warunków umowy wynajmu pomieszczeń w Radomiu, które zostaną wykorzystane m.in. do celów szkoleniowych GKPGZ. Nie wskazał on również żadnych działań podjętych przez Spółkę w celu dokonania analiz skutków ewentualnego zakończenia wynajmowania pomieszczeń.

(dowód: akta kontroli str. 12, 35, 38, 1031-1037, 1605-1636, 2156, 2254-2260, 2702, 2703, 3718-3750, 3787, 3788, 4102, 4104, 4111-4114, 4117, 4121)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wielkość pomieszczeń biurowych najmowanych przez Spółkę z przeznaczeniem na siedzibę w Radomiu przekracza realne potrzeby Spółki, biorąc pod uwagę skalę działalności prowadzonej w tym mieście. Zdecydowana większość pracowników PGZ wykonuje bowiem swoje zadania w Warszawie. W tej sytuacji nieprawidłowością było zawarcie umowy najmu tak dużej powierzchni biurowej w Radomiu, jak też brak określenia w tej umowie terminów wypowiedzenia. Zaniechaniem jest także niepodjęcie próby renegotjowania umowy najmu pomieszczeń biurowych, w celu redukcji ponoszonych kosztów.
2. PGZ dokonała zakupu akcji innej spółki, przed uzyskaniem zgody Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki, tzn. z naruszeniem postanowień statutu Spółki.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Zarząd Spółki przyjmował w I i II etapie konsolidacji kolejne Sprawozdania Zarządu, sporządzone w związku z zamiarem podwyższenia kapitału zakładowego PGZ, poprzez wniesienie aportu w postaci akcji/udziałów spółek z wykorzystaniem wycen według stanu na dzień przypadający wcześniej niż sześć miesięcy przed dniem wniesienia wkładów. Powodowało to konieczność dokonania ponownych wycen tych aportów. Dokonanie wyceny aportu według wartości godziwej dopiero po negatywnej opinii biegłego sądowego miało wpływ na przedłużenie procesu wyposażania Spółki w kapitał i w konsekwencji wpływało na wydłużenie procesu konsolidacji.

NIK ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości realizację przez PGZ procesu budowania Spółki.

Ocena cząstkowa

⁹⁷ Pismo znak PGZ/JRB/1146/2016 z dnia 24 czerwca 2016 r.

⁹⁸ Pismo znak PGZ/JRB/1169/2016 z dnia 30 czerwca 2016 r.

2. Działalność PGZ

2.1. Działalność w obszarze sprzedaży i marketingu

2.1.1. Według sprawozdań Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PGZ za lata 2014 i 2015 głównym założeniem marketingowym było zbudowanie spójnej tożsamości korporacyjnej GKPGZ, wspierającej system sprzedaży, w drodze integracji narzędzi marketingowych, komunikacji i promocji spółek Grupy, pozyskanie zaufania otoczenia biznesowego w kraju i zagranicą, a w efekcie wsparcie działań operacyjnych GK poprzez zaprezentowanie skali działania i potencjału całej organizacji, budowanie rozpoznawalności marki. W PGZ opracowano katalog produktów Spółki, który w 2016 r. poddano aktualizacji.

W badanym okresie PGZ przekazywała informacje do poszczególnych spółek Grupy PGZ o potencjalnych możliwościach nawiązania współpracy z podmiotami zagranicznymi zgłaszającymi zapotrzebowanie na dostawy. Co roku spółki GKPGZ brały udział m.in. w zagranicznych i krajowych targach wojskowych oraz seminariach i konferencjach. Do najważniejszych targów ogólnowojskowych, w których w 2015 i 2016 wzięły spółki GK PGZ należą: DEFEXPO w Indiach, DSA w Malezji, EUROSATORY w Paryżu oraz MSPO w Kielcach.

Według Dyrektora Biura Rozwoju Biznesu⁹⁹ (BRB) PGZ tworzenie procedur handlowych i rekrutacja zespołu ds. sprzedaży rozpoczęło się w drugiej połowie 2015 r. i nie zostało zakończone. W związku z powyższym czas ten został uznany za przejściowy – do momentu utworzenia profesjonalnych i efektywnych służb handlowych w PGZ podmioty zależne kapitałowo mają prawo do samodzielnego prowadzenia działalności eksportowej, przy zachowaniu uczciwej konkurencji i w koordynacji z komórką odpowiedzialną za handel zagraniczny w Spółce-matce. Z tych powodów PGZ, według stanu na 21 kwietnia 2016 r., nie podpisała żadnej umowy sprzedaży uzbrojenia z kontrahentem zagranicznym. Według wyjaśnień BRB, przy założeniu jednej wspólnej polityki właściciela oraz konsekwentnej realizacji strategii firmy, pierwsze poważne sukcesy eksportowe powinny mieć miejsce po około pięciu latach od rozpoczęcia działalności Spółki i jej promocji na szeroką skalę. Według Dyrektora BRB, w ciągu niecałego roku działalności Biura, podjęto szereg działań na arenie międzynarodowej¹⁰⁰.

(dowód: akta kontroli str. 1028-1065, 3186-3192, 3227-3228, 3862-3893, 3957)

2.1.2. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów całej GKPGZ wyniosły:

- w 2014 r.¹⁰¹ – 1 845,3 mln zł, w tym: ze sprzedaży krajowej – 1 714,4 mln zł, a ze sprzedaży eksportowej - 130,9 mln zł,
- w 2015 r. – 3 578,3 mln zł, w tym ze sprzedaży krajowej – 3 106,7 mln zł, a ze sprzedaży eksportowej – 471,6 mln zł.

Przychody netto PGZ ze sprzedaży produktów (wytworów i usług), w całości ze sprzedaży krajowej, wyniosły:

- w okresie od 27 listopada 2013 r. do 31 grudnia 2014 r. – 9,2 mln zł,
- w 2015 r. – 65,2 mln zł,
- w I kwartale 2016 r. – 11,1 mln zł.

⁹⁹ Pismo z dnia 21 kwietnia 2016 r. (bez sygnatury).

¹⁰⁰ M.in. podpisano list intencyjny o współpracy z duńską firmą, zawarto umowę o współpracy z przedstawicielami przemysłu obronnego Malezji, prowadzono działania związane z zapytaniami ofertowymi „[...] Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1764) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie szczegółowych danych ofertowych. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.”

¹⁰¹ Dane obejmują okres od momentu wniesienia spółek do GK PGZ w trakcie 2014 r.

Największe przychody ze sprzedaży PGZ uzyskała przede wszystkim z tytułu realizacji:

- aneksu nr 5 z 16 grudnia 2014 r., zawartego pomiędzy Inspektorem Uzbrojenia a PGZ i PCO do umowy z 28 listopada 2011 r. zawartej między Bumar Sp. z o.o. i Bumar Żołnierz S.A. (obecnie PCO) na dostawę sprzętu noktowizyjnego w latach 2012-2015;
- umowy zawartej w dniu 7 lipca 2015 r. pomiędzy Jednostką Wojskową nr 4229 we Wrocławiu (obecnie 4 Regionalna Baza Logistyczna) a konsorcjum: PGZ i Rosomak S.A., dotyczącej sprzedaży części zamiennych do wieży HITFIST 30 mm.

Spółka nie osiągnęła w badanym okresie przychodów ze sprzedaży eksportowej.

Spółka PGZ w okresie od 23 listopada 2013 r. do 31 grudnia 2014 r. osiągnęła zysk netto w wysokości 2,7 mln zł, natomiast w 2015 r. – 31,5 mln zł.

Zysk netto osiągnięty w Grupie PGZ w analogicznych okresach wyniósł odpowiednio: 81,9 mln zł i 49,5 mln zł.

(dowód: akta kontroli str. 925, 973, 3814-3893, 4153-4154, 4243)

Według wyjaśnień Zarządu PGZ¹⁰² marże stanowiące przychody Spółki wynikają z zawartych umów konsorcjum i są wynikiem negocjacji prowadzonych ze strony PGZ przez biura domenowe. Przykładowa wysokość ustalonych marż przedstawiona przez PGZ wynosiła od 0,5% do 6,5% w zależności od rodzaju sprzętu. Natomiast udział PGZ S.A. w modernizacji czołgów Leopard został określony kwotowo.

(dowód: akta kontroli str. 4301-4303)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK dostrzegając podejmowane przez PGZ S.A. działania marketingowe w celu zdobycia nowych kontraktów, zwraca uwagę na niewielką liczbę zawartych umów. Do zakończenia II kwartału 2016 r. PGZ SA nie osiągnęła żadnych przychodów z eksportu.

2.2. Zaspokajanie potrzeb Sił Zbrojnych RP

Opis stanu
faktycznego

2.2.1. W sprawozdaniu Zarządu z działalności PGZ za rok 2015 wskazano, że jedną z istotnych przesłanek decyzji Rządu RP podjętej we wrześniu 2013 r. o powołaniu nowego podmiotu, który skonsolidowałby wszystkie podmioty *ppo*, w których SP posiada większościowe pakiety akcji i udziałów było przyjęcie przez RM *Planu Modernizacji Technicznej Sił Zbrojnych RP w latach 2013-2022*. Jak podano w tym sprawozdaniu Zarządu, ustanawiając PMT założono, że większość programów operacyjnych będzie realizowana z udziałem potencjału *ppo*.

PMT jest jednym z planów pochodnych *Programu Rozwoju Sił Zbrojnych RP w latach 2013-2022*¹⁰³. Bezpośrednio dla realizacji PMT istotne było przyjęcie uchwałą Rady Ministrów z dnia 17 września 2013 r. programu wieloletniego pn. *Priorytetowe Zadania Modernizacji Technicznej Sił Zbrojnych RP w ramach programów operacyjnych*¹⁰⁴. Wykonawcą tego programu jest Minister ON. Ogólna kwota wydatków na jego realizację w latach 2014-2022 została ustalona w wysokości 91,5 mld zł.

¹⁰² Pismo znak PGZ/JRB/1418/2016 z dnia 8 sierpnia 2016 r.

¹⁰³ Program został opracowany w resorcie obrony w celu realizacji i postanowień ustawy z dnia 25 maja 2001 r. o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych RP; jego horyzont planistyczny dostosowany jest do cyklu planowania obronnego NATO.

¹⁰⁴ Uchwała Nr 164 Rady Ministrów, M.P. z 2013 r. poz. 796, ze zmianą z 23 czerwca 2014 r.

Zasadniczą część PMT stanowią wydatki i zadania dotyczące wieloletnich programów operacyjnych, które mają najistotniejsze znaczenie dla procesu modernizacji Sił Zbrojnych RP i osiągnięcia określonych zdolności operacyjnych. W powołanej uchwale RM stwierdziła, że harmonogram realizacji poszczególnych zadań jest obciążony dużym ryzykiem, związanym z procesem kontraktowania (w tym na rynku krajowym), a także pozyskiwaniem technologii znajdujących się dopiero w fazie rozwojowej lub wymagających transferu technologii do polskich przedsiębiorstw obronnych. W uchwale podkreślono, że terminy realizacji zadań są trudne do precyzyjnego określenia.

W sprawozdaniu z działalności Zarządu PGZ za 2015 r. podano, że Spółka aspiruje do wykonania większości programów PMT o łącznej wartości ponad 60 mld zł.

W badanym okresie spółki Grupy PGZ w obszarze modernizacji technicznej Sił Zbrojnych RP uczestniczyły w 12 z 14 głównych programów operacyjnych ujętych w PMT. Brały one udział w realizacji 74 projektów, w tym w 16 projektach PGZ pełniła rolę lidera konsorcjum. Według stanu na 23 maja 2016 r. różny był stopień zaangażowania PGZ oraz spółek GKPGZ w wykonanie poszczególnych priorytetowych programów. Zróżnicowanie dotyczyło zarówno liczby projektów wykonywanych w ramach programów, jak też formy udziału – od samodzielnej realizacji umowy przez jedną ze spółek GKPGZ, poprzez różnej wielkości konsorcja spółek wewnątrz Grupy, po konsorcja z udziałem innych podmiotów krajowych lub zagranicznych. Zróżnicowany był także stopień zaawansowania realizacji poszczególnych projektów – od fazy prac analityczno-koncepcyjnych poprzez dialog techniczny, przygotowanie oferty, udział w postępowaniu przetargowym lub negocjacjach, prace rozwojowe lub wykonywanie umowy, po finalizację realizacji zamówienia.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.3. Kontrakt na modernizację czołgów Leopard

Opis stanu
faktycznego

W grudniu 2015 r. Spółka, jako lider projektu, zawarła z Inspektorem Uzbrojenia umowę na wykonanie modernizacji czołgów Leopard 2A4 oraz ustanowienie potencjału do obsługi czołgów L2A4 i L2A5, wraz z realizacją remontów wynikowych. Zdaniem Dyrektora Programu Pancerno-Samochodowego PGZ¹⁰⁵, w wyniku realizacji tego kontraktu dwie spółki GK PGZ (Bumar-Łabędy i WZMot) mają nabyć prawa oraz umiejętności w zakresie dokonywania przeglądów czołgów Leopard. Przed konsolidacją spółek *ppo* wokół PGZ, zasadniczą przeszkodą w pozyskaniu tych uprawnień i możliwości było podpisanie ze stroną niemiecką umów na dostawy czołgów Leopard bez zobowiązania jej do autoryzacji polskich podmiotów.

W ramach projektu Leopard 2A4 zostały zawarte dwie umowy:

- z dnia 28 grudnia 2015 pomiędzy Inspektorem Uzbrojenia SZ (zamawiający) a konsorcjum¹⁰⁶ w składzie PGZ (lider konsorcjum) i Bumar-Łabędy (główny wykonawca), której przedmiotem jest wykonanie modernizacji 128 szt. czołgów Leopard 2A4 do wersji 2PL oraz ustanowienie potencjału modernizacyjnego. Wartość umowy wynosi 2 415 mln zł. Umowa ma być realizowana w latach 2015-2020¹⁰⁷. Na głównego partnera Spółki i Bumar-Łabędy przy modernizacji Leopardów został wybrany Rheinmetall Landsysteme GmbH¹⁰⁸ (główny

¹⁰⁵ Notatka dla kontrolerów z dnia 27 kwietnia 2016 r.

¹⁰⁶ Zawiązanego w dniu 9 lipca 2015 r., którego liderem jest Spółka.

¹⁰⁷ W marcu 2018 r. ma być zbudowany pierwszy prototyp.

¹⁰⁸ Dalej: RLS.

podwykonawca). Umowa pomiędzy Bumar-Łabędy a RLS na modernizację czołgów Leopard została zawarta w dniu 18 lutego 2016 r. Umowa pomiędzy Bumar-Łabędy a RLS przewiduje stopniowe przekazywanie kompetencji do modernizacji czołgów (integracji) przez RLS na rzecz ZM Bumar-Łabędy S.A. W trakcie realizacji tej umowy zostanie określony przez RLS zakres polonizacji.

- ramowa z dnia 31 grudnia 2015 r. pomiędzy 4 Regionalną Bazą Logistyczną a konsorcjum w składzie PGZ, WZMot i Bumar-Łabędy, której przedmiotem są usługi przeglądów technicznych czołgów Leopard 2A4/2A5, w tym weryfikacja stanu technicznego oraz wykonanie przeglądów technicznych F6. Termin realizacji umowy określono na 30 listopada 2016 r. Przedmiotem tej umowy jest: weryfikacja stanu technicznego 14 szt. czołgów Leopard 2 A4 (I etap) oraz¹⁰⁹ przeglądy techniczne F6 podwozia, wieży i uzbrojenia czołgu lub przywrócenie pełnej sprawności technicznej czołgów i następnie wykonanie jego przeglądu technicznego (II etap).

(dowód: akta kontroli str. 2273, 2390, 2405-2438, 2628-2651, 3888)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Kontrakt na modernizację Leopardów, zawarty przez konsorcjum z udziałem PGZ jako jego lidera, został wynegocjowany z niemieckim kontrahentem na warunkach przewidujących możliwość polonizacji tych czołgów. Zakres stopniowego przekazywania kompetencji do modernizacji Leopardów na rzecz Bumar-Łabędy zostanie ustalony w trakcie realizacji umowy między tą spółką a RLS, co wymaga dalszej staranności prowadzonych działań. NIK zauważa jednocześnie, że sama ocena efektów kontraktu będzie możliwa dopiero po wejściu w końcową fazę realizacji lub po jego zakończeniu.

2.4. Wsparcie działań badawczo-rozwojowych i wdrożeniowych

Opis stanu
faktycznego

Działania badawczo-rozwojowe i wdrożeniowe (B+R+W) w badanym okresie były realizowane w stosunku do spółek Grupy PGZ przede wszystkim w ramach uzyskanego wsparcia niebędącego pomocą publiczną, udzielonego przez Ministra SP z Funduszu Restrukturyzacji Przedsiębiorców. Wsparcie, przekazane w postaci dokapitalizowania, nastąpiło na podstawie dwóch umów, z przeznaczeniem na realizację zadań z zakresu ochrony podstawowych interesów bezpieczeństwa (z uwzględnieniem przepisów art. 346 Traktatu o Funkcjonowaniu UE). Zapewnienie tej ochrony – jak wskazano w biznesplanach do projektów objętych umowami – następuje poprzez rozwój produktów w zakresie uzbrojenia i sprzętu wojskowego w spółkach GK PGZ, których głównym efektem jest poprawa zdolności do realizacji zadań obronnych oraz zapewnienia bezpieczeństwa dostaw uzbrojenia i sprzętu wojskowego UiSW dla SZ RP przez spółki *ppo*.

2.3.1. Pierwsza Umowa w sprawie wsparcia została zawarta w dniu 2 września 2011 r. pomiędzy Ministrem SP a Bumar Sp. z o.o. w Warszawie¹¹⁰ (od 4 lipca 2013 r. PHO). Minister zobowiązał się do udzielenia wsparcia w trybie objęcia udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym o kwotę nie większą niż 378 467 000 zł. Kwota ta zgodnie ze złożonym wnioskiem Bumar miała być przeznaczona na dokonanie inwestycji w spółkach GKPHO w działalność B+R+W w obszarze uzbrojenia i sprzętu wojskowego oraz przeprowadzenie kompleksowej restrukturyzacji produktowej zwiększenia wolumenu sprzedaży, a ponadto na przeprowadzenie optymalizacji zatrudnienia w ww. spółkach. Jak wskazano w preambule powyższej Umowy w sprawie wsparcia z 2011 r., przeznaczenie

¹⁰⁹ W zależności od wyniku weryfikacji stanu technicznego każdego z czołgów objętych umową ramową.

¹¹⁰ Dalej: Bumar.

środków spowoduje wzmocnienie zdolności konkurencyjności na rynku krajowym dzięki poszerzeniu asortymentu oraz zwiększeniu atrakcyjności produktów oferowanych przez spółki GK PHO (aktualnie spółki GKPGZ) na rynku uzbrojenia i sprzętu wojskowego. Według pierwotnej Umowy ws. wsparcia termin ostatniego objęcia udziałów w wyniku podwyższenia kapitału zakładowego Bumar miał nastąpić do 15 września 2013 r., na zadania realizowane w II połowie 2013 r. i I połowie 2014 r.¹¹¹

Kwota wsparcia w wysokości 321 386 613,17 zł, powiększona o odsetki zgromadzone na kontach PHO w wysokości 6 281 075,41 zł (łącznie 327 667 688,58 zł) jest przeznaczona na finansowanie przedsięwzięć B+R+W. Tę część, stosownie do postanowień Aneksu nr 3 do Umowy ws. wsparcia, ostatecznie rozlicza PGZ z MSP, także w przypadkach, gdy całość projektu została sfinansowana przez Bumar/PHO (osiem projektów). Pozostała kwota w wysokości 57 080 386,83 zł została wykorzystana na program dobrowolnych odejść (PDO) w GK PHO – z tej części wsparcia PHO rozliczyło się z MSP.

Przystąpienie PGZ do Umowy ws. wsparcia *na prawach i obowiązkach, jak najbardziej zbliżonych do dotychczasowych praw i obowiązków PHO*, zostało wstępnie uregulowane Porozumieniem z dnia 2 grudnia 2014 r. zawartym między MSP, PHO i PGZ. Na dzień zawarcia tego Porozumienia łączna kwota wsparcia, które zostało przez MSP udzielone PHO wyniosła 277 121 500 zł, z czego 220 041 113,17 zł PHO przekazało do spółek realizujących projekty w drodze podwyższenia kapitału zakładowego lub poprzez umowy pożyczki z późniejszą konwersją na kapitały zakładowe tych spółek. Pozostała część – 57 080 386,83 zł, wydatkowana została na program dobrowolnych odejść.

W dniu 23 kwietnia 2015 r. PGZ na mocy Aneksu nr 3 przystąpiła do powołanej Umowy ws. wsparcia, w brzmieniu uwzględniającym treść trzech aneksów:

- Aneksu nr 1 z 14 listopada 2012 r. zawartego pomiędzy MSP a Bumar,
- Aneksu nr 2 z 2 lutego 2015 r. zawartego pomiędzy MSP a PHO,
- Aneksu nr 3 z 23 kwietnia 2015 r. zawartego pomiędzy MSP, PHO i PGZ.

Aneksowanie Umowy ws. wsparcia w latach 2012 i 2015 przez Bumar/PHO i MSP wynikało z konieczności aktualizacji harmonogramów realizacji projektów oraz dostosowania projektów do zmieniających się wymagań MON.

Zgodnie z powołanym Porozumieniem, PGZ w dniu 5 grudnia 2014 r. złożyła wniosek o udzielenie wsparcia dla PGZ w pozostałej kwocie 101 345 500 zł, tj. z uwzględnieniem kwoty, która została dotychczas wydatkowana przez PHO na podstawie Umowy ws. wsparcia. PGZ składając wniosek do MSP o wstąpienie do ww. umowy przedstawiła *Biznesplan - uzupełnienie - optymalizacji czynników produkcji oraz rozwoju uzbrojenia i sprzętu wojskowego w Polskiej Grupie Zbrojeniowej S.A. na potrzeby ochrony podstawowych interesów bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej* z 19 stycznia 2015 r., z którego m.in. wynika, że projekty badawczo-rozwojowe objęte wsparciem służą potrzebom głównych programów PMT do 2022 r.

Umową ws. wsparcia zostało objętych 15 projektów, z których 14 zainicjował Bumar/PHO. Były one realizowane przez spółki GKPGZ na podstawie odrębnych umów inwestycyjnych zawartych z Bumar/PHO. Dwa projekty, z powodu utarty

¹¹¹ Stan realizacji tej umowy na koniec pierwszego kwartału 2014 r. był przedmiotem kontroli NIK i został przedstawiony w *Informacji o wynikach kontroli wsparcia przez Ministra Skarbu Państwa projektów badawczych, rozwojowych i wdrożeniowych dotyczących uzbrojenia i sprzętu wojskowego, realizowanych w spółkach Polskiego Holdingu Obronnego* (nr. ewid. 152/2014/P/13/059/KGP). Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości wykorzystanie otrzymanych środków finansowych przez Grupę PHO, a także działania Ministra SP dotyczące udzielenia PHO wsparcia finansowego.

zainteresowania nimi ze strony Inspektoratu Uzbrojenia zostały wstrzymane z dniem zawarcia Aneksu nr 2 przez PHO i MSP, a następnie rozliczone i zamknięte przez PHO¹¹². W pozostałych 12 przypadkach umowy inwestycyjne zostały w latach 2015-2016 aneksowane lub są w trakcie aneksowania przez PGZ, PHO i poszczególne spółki, celem wstąpienia przez PGZ w prawa i obowiązki związane z przekazywaniem środków lub raportowaniem.

PGZ przystępując do Umowy ws. wsparcia z 2011 r. przejęła projekty już realizowane z opóźnieniem. W Aneksie nr 2 zaktualizowano tylko częściowo harmonogram realizacji zadań, a ponadto aktualizacja wprowadziła daty realizacji zadań, których nie dotrzymano na dzień podpisania tego aneksu. Aneks nr 3 nie przewidywał z kolei aktualizacji harmonogramu tych projektów. W przypadku niektórych projektów opóźnienia spowodowane były np. opóźnieniami w uzgodnieniu Studium Wykonalności lub Wstępnych Wymagań Taktyczno-Technicznych z MON bądź ograniczoną dostępnością do poligonu celem wykonania badań. W związku z powyższym PGZ przedstawiła w MSP aktualizację harmonogramu i wystąpiła w styczniu 2016 r. z wnioskiem o zawarcie Aneksu nr 4 do Umowy ws. wsparcia. Do dnia zakończenia kontroli procedura aneksowania, w której bierze udział MON (wydanie opinii) nie została sfinalizowana.

Według stanu na 23 maja 2016 r. dziesięć projektów jest w trakcie realizacji, a przewidywane opóźnienia wynoszą od sześciu miesięcy do dwóch lat w stosunku do harmonogramu przewidzianego w Aneksie nr 3. Trzy projekty: *Granatnik*, *Pilica* i *Symulator SK-1* zostały zakończone z kilkumiesięcznymi opóźnieniami.

W sprawie dwóch projektów: *Bateria* i *Symulator SK-1* PGZ otrzymała w październiku 2015 r. z MSP korespondencję z załączoną kopią pisma Sekretarza Stanu MON skierowanego do MSP w lipcu 2015 r. W piśmie tym MON wskazało, że z uwagi na przyjęte priorytety modernizacyjne resort obrony narodowej nie widzi możliwości znacznego przyspieszenia prac związanych z realizacją fazy analityczno-koncepcyjnej dla zadań ujętych w PMT, na podstawie których możliwa byłaby, w akceptowalnym terminie, ocena przez MON tych projektów. Jednocześnie MON zarekomendowało dokończenie realizacji i rozliczenia projektów niezależnie od prac analityczno-koncepcyjnych prowadzonych w tym resorcie, uznając że pozwoli to na poszerzenie oferty przemysłu, natomiast Ministerstwu ON stworzy możliwość oceny ich przydatności dla SZ RP. Spółka nie otrzymała od MSP, ani od MON żadnej kolejnej korespondencji w tej sprawie.

Projekt *Bateria* jest jeszcze realizowany, a zakończony projekt *Symulator SK-1* oczekuje na ostatnią transzę wsparcia, której PGZ jeszcze nie otrzymał od MSP. Dopiero po zakończeniu finansowania projektu będzie możliwe rozliczenie projektu przez PGZ.

Dla dwóch z trzech już zakończonych projektów prawdopodobne jest uzyskanie efektów z udzielonego wsparcia. W odniesieniu do projektu *Granatnik*, ZM Tarnów przekazały do PGZ w kwietniu 2016 r. informację o oczekiwanych efektach z udzielonego wsparcia, wynikających z zawarcia między ww. spółką a Inspektoratem Uzbrojenia umowy z 11 lutego 2016 r. na dostawę granatników w latach 2016-2017. Informacja o oczekiwanych efektach z udzielonego wsparcia dla zamkniętego projektu *Pilica* zrealizowanego przez ZM Tarnów powinna zostać przesłana do PGZ wraz z dokumentacją sprawozdawczą za II kwartał 2016 r. Według stanu na kwiecień 2016 r. ZM Tarnów prowadziły z MON negocjacje

---

¹¹² W przypadku SHORAD/SR SAMS zakres projektu częściowo pokrywa się z zakresem projektu radaru krótkiego zasięgu NAREW, który został wygrany przez PIT-Radwar w NCBiR. Dotychczasowe rezultaty prac badawczo-rozwojowych wykonanych w projekcie zostały wniesione do projektu *Narew* jako wkład własny PIT-Radar wymagany przez NCBiR, a pozostałe środki zostały przeznaczone na projekty B+R+W przyjęte w Aneksie nr 2.

w sprawie zawarcia umowy na dostawę systemów artyleryjsko-rakietowych Pilica. Przewidywany wstępny termin zawarcia umowy z MON na dostawę systemu to wrzesień 2016 r.

Do Umowy ws. wsparcia – poza wyżej opisanymi 14 projektami, których finansowanie zainicjował Bumar/PHO, PGZ dodatkowo wprowadziła projekt pn. *Modernizacja produkcji prochu i amunicji w Mesko S.A. Oddział w Pionkach*. Umowa inwestycyjna określiła kwotę wsparcia dla ww. przedsięwzięcia w wysokości 44 718 tys. zł. Według stanu na 23 maja 2016 r. projekt był realizowany z opóźnieniem sześciu miesięcy, co wynika z tego, że jego harmonogram opracowano w 2014 r., zaś umowę w sprawie jego realizacji podpisano dopiero w czerwcu 2015 r. Według PGZ istnieje możliwość przyspieszenia prac i zakończenia projektu w planowanym terminie, tj. do 31 grudnia 2017 r.

Pozostała część środków wynikających z Umowy ws. wsparcia z 2011 r., określona w wysokości 101 345 500 zł dla PGZ na mocy Aneksu nr 3, została przeznaczona na realizację siedmiu projektów prowadzonych przez spółki GKPGZ: dokończenie sześciu projektów zainicjowanych przez Bumar/PHO oraz wsparcie jednego projektu wprowadzonego przez PGZ. Spółka w dniu 18 maja 2015 r. otrzymała od MSP pierwszą transzę dokapitalizowania w wysokości 74 071 028 zł, w drodze podwyższenia kapitału zarejestrowanego w dniu 10 czerwca 2015 r. Z tej kwoty łącznie 68 837 994,54 zł PGZ przekazała na trzy projekty realizowane przez Mesko: ostatnie transze dotyczące projektów na opracowanie i wdrożenie systemu amunicji: do Raka oraz do Kraba i Kryła, a także pierwszą transzę na projekt dotyczący modernizacji produkcji prochu i amunicji w Mesko Oddział w Pionkach. Pozostałe środki z ww. transzy otrzymanej z MSP przez PGZ są przeznaczone na cztery projekty: dwa realizowane przez Obrum (*Wóz Wsparcia Bezpośredniego* i *Symulator SK-1*) oraz dwa – przez PIT-Radwar (*BMS* i *Baterię*). Środki te zostaną przekazane do tych spółek po wykorzystaniu środków otrzymanych z transz PHO. Projekty te realizowane są z opóźnieniem stosunku do Aneksu nr 3.

Przewidziane Aneksem nr 3 terminy kolejnych transz dla pięciu niezakończonych przedsięwzięć realizowanych przez Mesko, Obrum i PIT-Radwar mogą ulec przesunięciu maksymalnie o rok po podpisaniu Aneksu nr 4 aktualizującego harmonogram projektów.

Akceptacja sprawozdań okresowych PGZ z wykorzystania udzielonego wsparcia oraz jego efektów (sporządzonych na podstawie jednostkowych sprawozdań spółek) warunkuje wypłatę kolejnych transz wsparcia oraz końcowe rozliczenie umowy wsparcia po zakończeniu finansowania projektów. Począwszy od okresu sprawozdawczego za III kwartał 2015 r. do procesu przyjmowania raportów okresowych włączył się MON, który od 16 listopada 2015 r. wykonuje nadzór właścicielski nad PGZ, co powoduje, że MSP może zatwierdzić sprawozdanie PGZ dopiero po uzyskaniu akceptacji MON. PGZ na dzień zakończenia kontroli (20 lipca 2016 r.) oczekiwał od MSP akceptacji czterech kolejnych sprawozdań okresowych: za III, IV kwartał 2015 r., I kwartał 2016 r. oraz rocznego za 2015 r.

2.3.2. PGZ zawarła z Ministrem Skarbu Państwa w dniu 29 lipca 2015 r. drugą Umowę ws. wsparcia, w celu sfinansowania realizacji jednego projektu w spółce PIT-Radwar pn. *Budowa i wyposażenie stanowiska do badań anten radarów wojskowych i EMC w komorze bezdechowej*. Wysokość wsparcia, określona na kwotę maksymalną 44 mln zł, miała być przekazana w formie objęcia akcji w podwyższonym kapitale zakładowym PGZ w trzech transzach. Umowny termin – 7 sierpnia 2015 r., dla pierwszej transzy dokapitalizowania o maksymalnej wysokości 12 302,4 tys. zł (na realizację planowanych do końca 2015 r. trzech etapów tego projektu) nie został dotrzymany, gdyż PGZ otrzymała środki z MSP

dopiero w dniu 4 września 2015 r. Przekazanie środków przez PGZ dla PIT-Radwar nastąpiło dziesięć dni później w formie pożyczki z konwersją na akcje, na podstawie umów: inwestycyjnej oraz pożyczki, zawartych 27 sierpnia 2015 r. między PGZ i PIT-Radwar. Rozwiązanie to zastosowano ze względu na długotrwałość procedury związanej z podwyższeniem kapitału zakładowego przy jednoczesnej konieczności terminowej realizacji projektu,

Z uwagi na przedłużający się okres zatwierdzania przez MSP sprawozdania z wykorzystania wsparcia i jego efektów za trzeci kwartał 2015 r., spowodowany koniecznością uzyskania przez MSP opinii z MON, nie było możliwe dotrzymanie umownego terminu (do 31 grudnia 2015 r.) przekazania drugiej transzy w wysokości 20 420,3 tys. zł. W styczniu 2016 r. PGZ udzieliła odpowiedzi na pismo z MSP, że dłuższe niż miesięczne opóźnienie w przekazaniu środków dokapitalizowania wpłynie na liniowe przesunięcie terminu zakończenia projektu.

MSP i PGZ Aneksem nr 1 z dnia 24 marca 2016 r. do powyższej Umowy ws. wsparcia z 2015 r. wydłużyły termin drugiego podwyższenia kapitału zakładowego na zadania realizowane w I-III kwartale 2016 r. maksymalnie do 30 kwietnia 2016 r.

2.3.3. W PGZ przygotowywane są kolejne wnioski do MSP o udzielenie wsparcia na realizację trzech projektów B+R+W, zgłoszonych przez spółki GK PGZ¹¹³. W 2016 r. został już złożony w MSP biznesplan do projektu PCO pn. *Modernizacja i rozbudowa potencjału wytwórczego i technologii produkcji wojskowego sprzętu optoelektronicznego z zastosowaniem podczerwieni na potrzeby programów modernizacji technicznej Sił Zbrojnych RP.*

(dowód: akta kontroli str. 3121-3185, 3233-3337, 3894-3903, 3976-4091, 4270-4271, 4273)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Z półrocznym opóźnieniem realizowany jest nowo wprowadzony przez PGZ do Umowy ws. wsparcia z 2011 r. projekt *Modernizacja produkcji prochu i amunicji w Mesko S.A. Oddział w Pionkach*. Z opóźnieniem realizowane są także pozostałe niezakończone projekty objęte tą umową, realizowane m.in. przez Mesko, Obrum i PIT-Radwar. Termin ich zakończenia może przesunąć się o kolejne 12 miesięcy.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Spółki w badanym obszarze.

Ocena częściowa

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹¹⁴, wnosi o:

1. Każdorazowe uzyskiwanie, wymaganej statutem Spółki, zgody NWZ Spółki na dokonanie zakupu akcji innych spółek przed realizacją takiej transakcji.
2. Dokonanie analizy zasadności utrzymywania dwóch lokalizacji biur Spółki.
3. Podjęcie próby negocjacji umowy najmu pomieszczeń biurowych w Radomiu, w celu dostosowanie jej warunków do realnych potrzeb PGZ.

¹¹³ Projekty: Modernizacja produkcji amunicji i kontroli jakości w ramach programów Krab-Kryl, Rak i Tytan (ZM Dezamet), Modernizacja technologii produkcji i wytwarzania w Zakładach Mechanicznych Tarnów S.A. 23 mm systemów artyleryjsko-rakietowych (ZM Tarnów), Centrum Zespołów Napędowych (WZM Poznań).

¹¹⁴ Dz.U. z 2015 r., poz. 1096 oraz z 2016 r., poz. 677.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 13 września 2016 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji

Kontrolerzy
Agnieszka Kowalska-Frączyk
gł. specjalista k.p.
/-/

Dyrektor
Sławomir Grzelak

/-/

.....
podpis

Andrzej Oleksak
gł. specjalista k.p.

/-/

.....
podpis

.....
podpis
Andrzej Sowiński
doradca ekonomiczny

/-/

.....
podpis